

RAPORT O STANIE GMINY

MARZEC 2023 r.

W tym roku już po raz piąty, wszystkie samorządy gminne mają obowiązek przygotować coroczny raport o stanie gminy.

Informacje, jakie powinny znaleźć się w tym dokumencie, określa ustawa z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40). Zgodnie z nią raport jest przedstawiany przez wójta radzie gminy, co roku do 31 maja. Ma on obejmować podsumowanie działalności za poprzedni rok, w szczególności realizację polityk, programów, strategii, uchwał rady gminy. Dokument jest rozpatrywany na sesji, podczas której podejmowana jest także uchwała w sprawie udzielenia absolutorium wójtowi. Przepisy określają też, jak ma przebiegać debata nad raportem. Otóż: radni mają prawo do wypowiedzi bez ograniczeń czasowych, natomiast mieszkańcy mogą uczestniczyć w obradach a także zabierać głos, pod warunkiem złożenia zamiaru uczestnictwa w debacie (najpóźniej w przeddzień sesji) przy poparciu co najmniej 20 osób. Po zakończeniu debaty rada gminy głosuje nad udzieleniem wójtowi wotum zaufania. Do jego uchwalenia niezbędna jest bezwzględna większość głosów ustawowego składu rady gminy.

I. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Iława – położona jest w zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego i w centralnej części powiatu iławskiego. Siedziba gminy znajduje się w Iławie. Jedna z największych pod względem powierzchni gmin w Polsce, trzecia co do wielkości powierzchni gmina w województwie warmińsko-mazurskim. Gmina rolniczo-turystyczna o dużej powierzchni zalesienia i wielu walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Na jej terenie znajdują się liczne jeziora (w tym jedno z największych i najdłuższe jezioro w Polsce - jezioro Jeziorak), lasy, urozmaiconą rzeźbę terenu, obszary objęte ochroną przyrody z unikatową roślinnością i gatunkami zwierząt. W gminie znajdują się rezerwaty przyrody: „Jasne”, „Jezioro Karaś”, „Rzeka Drwęca”, „Żurawinowe bagno”, czy też „Krzywy Róg”, „Buczyna na Łaniochu”. Wymienione rezerwaty wchodzi w skład „Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego”.

Około 41,5 % powierzchni gminy to lasy, a 42,4 % - użytki rolne.

Gmina zajmuje obszar 423 km², a zamieszkuje ją wg stanu na 31.12.2022r. – **12 869 osób**. Jest podzielona na 27 jednostek pomocniczych – sołectw, w skład których wchodzi 76 miejscowości.

Poniższa tabela przedstawia liczbę mieszkańców wg stanu na 31.12.2022 r. (zameldowanych na pobyt stały i tymczasowy)

Lp.	Miejscowości <u>wchodzące</u> w skład poszczególnych sołectw Gminy Iława	Liczba ludności w danej miejscowości	Liczba ludności w sołectwie	Liczba kobiet w danej miejscowości	Liczba mężczyzn w danej miejscowości
1.	Sołectwo Dół: Dół	89	89	43	46

2.	Sołectwo Dziarny:		602		
	Dziarny	201		99	102
	Dziarnówko	100		42	58
	Katarzynki	25		12	13
	Kozianka	14		6	8
	Mały Bór	3		1	2
	Nowy Ostrów	12		7	5
	Papiernia	26		16	10
	Rodzone	45		21	24
	Smolniki	176		87	89
3.	Sołectwo Franciszkowo:		674		
	Franciszkowo	286		149	137
	Franciszkowo Dolne	119		59	60
	Borek	58		34	24
	Drwęca	36		20	16
	Pikus	90		47	43
	Stanowo	85		38	47
4.	Sołectwo Frednowy:		697		
	Frednowy	575		296	279
	Prasneta	32		22	11
	Wiewiórka	90		45	45
5.	Sołectwo Gałdowo:		494		
	Gałdowo	456		233	223
	Jachimówka	23		9	14
	Owczarnia	15		6	9
6.	Sołectwo Gromoty		398		
	Gromoty	332		154	178
	Dąbrowa	66		38	28
7.	Sołectwo Gardzień		155		
	Gardzień	155		81	74
	Sarnówek	0		0	0
8	Sołectwo Gulb		202		
	Gulb	192		96	96
	Zazdrość	10		3	7

9.	Sołectwo Kałduny Kałduny Julin Lowizowo	232 64 13	309	120 32 5	112 32 8
10	Sołectwo Karaś Karaś	333	333	169	164
11.	Sołectwo Laseczno: Laseczno Laseczno Małe	367 170	537	185 87	182 83
12.	Sołectwo Ławice: Ławice Tchórzanka	269 38	307	124 19	145 19
13.	Sołectwo Mątyki: Mątyki Przejazd Urwisko	323 23 75	421	150 9 39	173 14 36
14.	Sołectwo Mózgowo: Mózgowo	239	239	113	126
15.	Sołectwo Nowa Wieś: Nowa Wieś	1108	1108	540	568
16.	Sołectwo Radomek Radomek Szeplerzyzna	252 143	395	135 69	117 74
17.	Sołectwo Rudzienice Rudzienice Rudzienice-Kałdunki	843 7	850	409 4	434 3
18.	Sołectwo Siemiany: Siemiany Jeziorno Tłokowisko Szwalewo Solniki	187 30 0 2 0	219	91 21 0 1 0	96 9 0 1 0

19	Sołectwo Skarszewo Skarszewo	122	122	61	61
20.	Sołectwo Starzykowo Starzykowo	261	261	130	131
21	Sołectwo Stradomno: Stradomno Nejdyki	357 95	452	179 41	178 54
22	Sołectwo Szałkowo: Szałkowo	413	413	215	198
23.	Sołectwo Szymbark: Szymbark Szczepkowo	329 35	364	162 18	167 17
24.	Sołectwo Tynwałd: Tynwałd Emilianowo Jażdżówki Jezierzyce Kaletka Makowo Praszki Sąpy Wilczany	256 13 0 38 0 89 9 16 61	482	122 7 0 14 0 40 4 7 29	134 6 0 24 0 49 5 11 32
25	Sołectwo Wikielec Wikielec	901	901	436	465
26.	Sołectwo Wola Kamieńska: Wola Kamieńska Kamień Duży Kamień Mały Kwiry Windyki	98 177 75 56 36	442	51 80 32 33 19	47 97 43 23 17
27.	Sołectwo Ząbrowo: Ząbrowo Kamionka Segnowy	1106 126 173	1405	550 66 83	556 60 90

Liczba mieszkańców zameldowanych ogółem (pobyt stały i czasowy) - **12 871 osób**

w tym: 6 364 kobiety oraz 6 507 mężczyzn.

W ciągu ostatnich 10 lat liczba osób zameldowanych na pobyt stały przedstawiała się następująco:

2013 - 12 715

2014 - 12 754

2015 - 12 711

2016 - 12 650

2017 - 12 638

2018 - 12 741

2019 - 12 715

2020 - 12 748

2021 - 12 740

2022 - 12 757

Poziom bezrobocia w gminie Ława na tle gmin Powiatu Ławskiego, wg stanu na 31.12.2022 r., przedstawia się następująco:

Jednostka administracyjna	Liczba bezrobotnych	
	ogółem	w tym kobiety
Ława - M	432	238
Ława - G	189	119
Zalewo - M i G	114	65
Lubawa - M	155	95
Lubawa – G	117	67
Susz - M i G	319	192
Kisielice - M i G	112	59
Ogółem:	1438	835

W porównaniu do stanu na dzień 31.12.2021 r. liczba bezrobotnych w gminie Ława zmalała o 4 osoby.

II. Finanse gminy

1. Dochody i wydatki gminy

Polityka finansowa gminy Łława realizowana jest w oparciu o uchwałę budżetową corocznie uchwalaną przez Radę Gminy Łława, która określa źródła dochodów oraz kierunki wydatkowania środków. Realizacja inwestycji oparta jest o przedsięwzięcia wyszczególnione w Wieloletniej Prognozie finansowej oraz o załącznik do uchwały budżetowej obrazujący wydatki majątkowe.

Wyszczególnienie	Budżet Gminy na 2022 r.	Plan po zmianach na 31.12.2022 r.	Wykonanie budżetu Gminy na 31.12.2022 r.	Wskaźnik struktury (kol.3)	Wskaźnik dynamiki (5:3)
1	2	3	4	5	6
Dochody budżetowe	71 221 413,00	89 287 703,33	86 988 613,10	125,37	100,00
Dochody bieżące	55 302 029,00	77 648 582,14	75 425 564,12	140,41	86,96
Dochody własne	24 721 739,00	29 744 408,94	29 415 473,09	120,32	38,31
Subwencje	14 488 138,00	15 008 318,00	15 008 318,00	103,59	19,33
Dotacje celowe i środki przeznaczone na cele bieżące	16 092 152,00	32 895 855,20	31 001 773,03	204,42	42,37
Dochody majątkowe	15 919 384,00	11 639 121,19	11 563 048,98	73,11	13,04
Dochody własne	290 200,00	914 476,00	952 405,93	315,12	7,86
Dotacje celowe i środki przeznaczone na inwestycje	15 629 184,00	10 724 645,19	10 610 643,05	68,62	92,14
Wydatki budżetowe	82 886 995,00	104 351 496,25	97 780 820,62	125,90	100,00
Wydatki bieżące	54 909 195,00	75 976 650,25	70 255 899,75	138,37	72,81
Wydatki majątkowe	27 977 800,00	28 374 846,00	27 524 920,87	101,42	27,19
Wynik (deficyt "-" nadwyżka "+")	-11 665 582,00	-15 063 792,92	-10 792 207,52	x	x
Na działalności operacyjnej	392 834,00	1 671 931,89	5 169 664,37	x	x
Na wydatkach majątkowych	-12 058 416,00	-16 735 724,81	-15 961 871,89	x	x

Pozycję finansową gminy określa wysokość osiągniętych dochodów budżetowych. Najwyższy udział mają podatki od osób fizycznych, osób prawnych i innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej. Kolejną pozycję zajmują dotacje celowe i środki przeznaczone na cele bieżące i zadania inwestycyjne oraz subwencje.

Gmina ponosi wydatki na realizację zadań, zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym. Najwięcej środków w budżecie gminy w 2022 roku wydatkowano na oświatę i wychowanie. Na drugiej pozycji pod względem wydatków znajduje się program rządowy „Rodzina 500+”. Kolejne pozycje kosztowe budżetu Gminy Łława tworzą wydatki na transport i łączność i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (dodatek węglowy, dodatek ciepły).

Dział	Nazwa	Plan po zmianach na 2022 r.	Wykonanie na 31.12.2022 r.
010	Rolnictwo i łowiectwo	7 674 947,58	7 666 192,91
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	1 397 381,75	503 192,16
600	Transport i łączność	14 086 705,00	13 589 711,14
630	Turystyka	42 992,00	41 320,30
700	Gospodarka mieszkaniowa	3 425 360,00	3 250 678,92
710	Działalność usługowa	300 871,00	254 670,12
750	Administracja publiczna	6 858 824,33	6 564 854,73
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2 556,00	2 556,00
752	Obrona narodowa	2 020,00	0,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2 418 446,00	2 202 039,15
757	Obsługa długu publicznego	900 000,00	781 024,64
758	Różne rozliczenia	814 557,00	13 904,17
801	Oświata i wychowanie	28 156 574,49	27 775 460,40
851	Ochrona zdrowia	363 152,94	291 174,25
852	Pomoc społeczna	7 677 745,00	7 239 586,30
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	11 027 328,85	9 161 559,00
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	234 065,00	172 006,19
855	Rodzina	14 364 358,00	14 150 458,61
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 923 126,30	1 533 842,51
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2 014 916,99	1 969 122,16
926	Kultura fizyczna	665 568,02	617 466,96
	Razem	104 351 496,25	97 780 820,62

2. Zobowiązania Gminy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek.

Zadłużenie Gminy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2022 roku wyniosło 20 377 480,00 zł. Zadłużenie winno być spłacone do 2028 roku.

W 2022 r. dokonano spłaty kredytów w wysokości 3 241 000,00 zł następującym instytucjom:

- 1) Bankowi Gospodarstwa Krajowego, Oddział w Olsztynie – 1 620 000,00 zł,
- 2) Bank Spółdzielczy w Iławie – 1 001 000,00 zł,
- 3) Bank PKO BP SA – 500 000,00 zł,
- 4) SGB Bank SA Bydgoszcz – 120 000,00 zł.

3. Wydatki majątkowe zrealizowane w Gminie Iława w 2022 roku.

Rozdział	Nazwa zadania	Planowane nakłady	Wykonanie na 31.12.2022 r. (w zł)	Zaawansowanie (%)	Opis zadania inwestycyjnego i uzasadnienie
1	2	3	4	5	6
01042	Przebudowa drogi gminnej w Kałdunach FWzPGR	180 000	179 949	99,97	Przebudowa istniejącej drogi gruntowej w miejscowości Kałduny na odcinku 500 m (2000m2) – wyrównanie 10 cm tłucznem z powierzchniowym podwójnym utrwaleniem nawierzchni emulsjami i grysami. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku ze środków gminnych, z funduszu sołeckiego oraz z dotacji z FWzPGR w wysokości 70 000,00 zł.
01043	Przebudowa Stacji Uzdatniania Wody oraz budowa ujęcia w Woli Kamieńskiej - Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Iława	3 323 400	3 323 399	100,00	Przebudowa Stacji Uzdatniania Wody w Woli Kamieńskiej. Kompleksowa modernizacja obiektu wraz ze studniami. Zadanie w trakcie realizacji w 2022 i zakończenie w 2023 r. przy dofinansowaniu z I edycji programu Polski Ład.
01043	Przebudowa stacji Uzdatniania Wody w Kałdunach wraz z budową sieci wodociągowej Kałduny - Nowa Wieś	5 000	1 845	36,90	Przebudowa stacji uzdatniania Wody w Kałdunach wraz z budową sieci wodociągowej Kałduny - Nowa Wieś. W 2022 roku nie uzyskano dofinansowania. Wykonano analizę efektywności kosztowej projektu.
01044	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Franciszkowo	1 845	1 845	100,00	Zadanie dotyczące wykonania dokumentacji technicznej na rozbudowę sieci kanalizacyjnej w miejscowości Franciszkowo. Zadanie zrealizowano w I półroczu 2022 roku.
01044	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Franciszkowo, Franciszkowo Dolne, Borek, Małyki oraz poprawa gospodarki wodnej na terenie gminy Iława	2 311 225	2 311 225	100,00	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Franciszkowo, Franciszkowo Dolne, Borek, Małyki w układzie zaprojektuj i wybuduj. W roku 2022 zrealizowano prace budowlane w pełnym zakresie. Zadanie dofinansowane z PROW. Zadanie zostanie zakończone w 2023 roku.
010	ROLNICTWO I ŁOWIECTWO	5 821 470	5 818 263	99,94	
60016	Przebudowa drogi gminnej Kamień Mały - Szalkowo RFRD	1 360 355	1 360 355	100,00	Przebudowa drogi gminnej Kamień Mały - Szalkowo. Zadanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku. Zadanie dofinansowane również z funduszu sołeckiego.
60016	Przebudowa drogi gminnej w Ząbrowie ul. Leśna RFRD	811 235	811 235	100,00	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Ząbrowo - ul. Leśna. Zadanie dofinansowane z funduszu sołeckiego oraz z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Zadanie zostało zrealizowane w I półroczu roku 2022.
60016	Przebudowa ul. Diamentowej w Nowej Wsi RFRD	1 490 454	1 490 393	100,00	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Nowa Wieś (ul. Diamentowa). Zadanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku. Zadanie dofinansowane również z funduszu sołeckiego.
60016	Przebudowa ul. Szmaragdowej w Nowej Wsi RFRD	1 659 763	1 659 703	100,00	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Nowa Wieś (ul. Szmaragdowa). Zadanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku.
60016	Przebudowa ul. Rubinowej i Bursztynowej w Nowej Wsi RFRD	2 138 580	2 138 520	100,00	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Nowa Wieś (ul. Rubinowa i Bursztynowa). Zadanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku.
60016	Przebudowa drogi gminnej Kamień Mały - Windyki - Wola Kamieńska	5 000	0	0,00	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Kamień Mały - Windyki - Wola Kamieńska. Zadanie zaplanowane do realizacji po uzyskaniu środków finansowych ze źródeł zewnętrznych. W 2022 roku nie uzyskano dofinansowania.
60016	Modernizacja dróg gminnych w miejscowości Kamionka na terenie gminy Iława	5 000	2 140	42,80	Przebudowa drogi gminnej Nejdyki - Kamionka. Zadanie zaplanowane do realizacji po uzyskaniu środków finansowych ze źródeł zewnętrznych. W 2022 roku nie uzyskano dofinansowania.

60016	Przebudowa drogi gminnej Mątyki - Rudzienice - Dąbrowa	5 000	0	0,00	Przebudowa drogi gminnej Mątyki - Rudzienice - Dąbrowa. Zadanie zaplanowane do realizacji po uzyskaniu środków finansowych ze źródeł zewnętrznych. W 2022 roku nie uzyskano dofinansowania.
60016	Przebudowa drogi gminnej gruntowej w miejscowości Rudzienice na działce nr 33/7	322 166	322 160	100,00	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Rudzienice na odcinku 280m - podbudowa z kruszyw łamanych plus podwójne powierzchniowe utrwalenie z dostawieniem 5 punktów oświetlenia drogowego. Zadanie dofinansowane z budżetu KOWR w 100%. Działka przejęta od KOWR jako droga. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku.
60016	Przebudowa drogi gminnej gruntowej w miejscowości Szymbark na działce nr 16/62	54 953	54 947	99,99	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Szymbark na odcinku 65m - podbudowa z kruszyw łamanych plus podwójne powierzchniowe utrwalenie. Zadanie dofinansowane z budżetu KOWR w 100%. Działka przejęta od KOWR jako droga. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku.
60016	Przebudowa drogi gminnej gruntowej w miejscowości Wikielec na działce nr 136/14	54 466	54 460	99,99	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Wikielec na odcinku 58m - podbudowa z kruszyw łamanych plus podwójne powierzchniowe utrwalenie. Zadanie dofinansowane z budżetu KOWR w 100%. Działka przejęta od KOWR jako droga. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku.
60016	Budowa chodnika ze ścieżką rowerową i oświetleniem w stronę Segnowy	2 068 276	2 068 276	100,00	Budowa ciągu pieszo - rowerowego Segnowy - Ząbrowo. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku ze środków własnych Gminy Łława oraz z funduszu sołeckiego.
60016	Przebudowa drogi gminnej gruntowej w Wikielcu do osiedla leśnego	1 000	0	0,00	Przebudowa drogi gruntowej dojazdowej do osiedla leśnego w Wikielcu na odcinku ok. 610m (2240m ²). W 2022 roku nie uzyskano dofinansowania.
60016	Przebudowa drogi gminnej w Dziarnówku - wykonanie dokumentacji	5 000	4 800	96,00	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Dziarnówek na odcinku ok. 480m. Na rok 2022 zaplanowano opracowanie dokumentacji technicznej na przebudowę drogi. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku ze środków z funduszu sołeckiego.
60016	Przebudowa drogi gminnej gruntowej w miejscowości Gulb - wykonanie dokumentacji	13 000	13 000	100,00	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Gulb na odcinku ok. 1235m. Na rok 2022 zaplanowano opracowanie dokumentacji technicznej na przebudowę drogi. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku ze środków własnych Gminy Łława oraz z funduszu sołeckiego.
60016	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Zazdrość - wykonanie dokumentacji	11 500	11 500	100,00	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Zazdrość na odcinku ok. 1050m. Na rok 2022 zaplanowano opracowanie dokumentacji technicznej na przebudowę drogi. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku ze środków własnych Gminy Łława oraz z funduszu sołeckiego.
60016	Przebudowa drogi gminnej w Lasecznie (obwodnica) - wykonanie dokumentacji	28 200	28 162	99,87	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Laseczno na odcinku ok. 2800m. Na rok 2022 zaplanowano opracowanie dokumentacji technicznej na przebudowę drogi. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku ze środków własnych Gminy Łława oraz z funduszu sołeckiego.
60016	Budowa chodnika wraz z oświetleniem w Ławicach - wykonanie dokumentacji	7 000	6 600	94,29	Budowa chodnika wraz z oświetleniem drogowym w miejscowości Ławice na odcinku ok. 300m. Na rok 2022 zaplanowano opracowanie dokumentacji technicznej. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku ze środków z funduszu sołeckiego.
60016	Przebudowa drogi gminnej w Ławicach - wykonanie dokumentacji	10 000	10 000	100,00	Wykonanie dokumentacji technicznej dla odcinka drogi gminnej w Ławicach o długości 980m. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku ze środków własnych Gminy Łława.

60016	Budowa ścieżki rowerowej Wikielec-łława.	5 000	0	0,00	Budowa ścieżki pieszo-rowerowej na terenie Gminy łława na odcinku ok. 2 km . W 2022 roku nie uzyskano dofinansowania.
60016	Przebudowa drogi gminnej nr 146236N w Kamionce - wykonanie dokumentacji	7 900	7 900	100,00	Wykonanie dokumentacji technicznej dla odcinków dróg o długości 714m i 317m w miejscowości Kamionka. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku ze środków własnych Gminy łława.
60016	Przebudowa drogi gminnej nr 146014N w Kamionce - wykonanie dokumentacji	5 500	5 450	99,09	Wykonanie dokumentacji technicznej dla odcinków dróg o długości 388m i 271m w miejscowości Kamionka. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku ze środków własnych Gminy łława.
60016	Budowa parkingu przy świetlicy w Mątykach	18 832	18 831	99,99	Budowa placu utwardzonego w Mątykach przy budynku świetlicy i remizy. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku ze środków własnych Gminy łława oraz z funduszu sołeckiego.
60016	Budowa placu utwardzonego w Ząbrowie ul. Szkolna	18 018	18 018	100,00	Przebudowa chodnika na odcinku ok. 30 m w Ząbrowie ul. Szkolna. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku ze środków własnych Gminy łława oraz z funduszu sołeckiego.
60016	Budowa placu utwardzonego przy świetlicy wiejskiej w Ząbrowie	11 500	11 500	100,00	Przebudowa chodnika na odcinku ok. 20 m w Ząbrowie przy świetlicy wiejskiej. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku ze środków własnych Gminy łława oraz z funduszu sołeckiego.
60016	Budowa placu utwardzonego przy świetlicy w Stradomnie	10 283	10 283	100,00	Budowa placu utwardzonego przy świetlicy w Stradomnie - zejście do kotłowni. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku ze środków własnych Gminy łława oraz z funduszu sołeckiego.
60016	Budowa chodnika w miejscowości Starzykowo - II etap	169 880	169 880	100,00	Przebudowa chodnika na odcinku ok. 400 m w Starzykowie. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku ze środków własnych Gminy łława oraz z funduszu sołeckiego.
600	TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	10 297 861	10 278 113	99,81	
	Przebudowa części budynku po prokuraturze	5 000	0	0,00	Przebudowa części budynku po prokuraturze. Zadanie zaplanowane do realizacji w roku 2022 po uzyskaniu środków finansowych ze źródeł zewnętrznych. W 2022 roku nie uzyskano dofinansowania.
750	ADMINISTRACJA PUBLICZNA	5 000	0	0,00	
75412	Budowa remizy strażackiej w Ząbrowie - II etap	261 000	258 300	98,97	Zadanie dotyczące budowy remizy strażackiej w Ząbrowie. W roku 2020 rozpoczęto prace budowlane na poziomie stanu zerowego. W II półroczu 2022 roku wykonano prace budowlane na poziomie stanu surowego zamkniętego.
754	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	261 000	258 300	98,97	
80101	Budowa sali gimnastycznej i boiska wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej w Lasecznie. Poprawa infrastruktury edukacyjnej na terenie gminy łława	4 628 485	4 628 483	100,00	Zadanie dotyczące rozbudowy szkoły w Lasecznie. Zadanie dotyczące prac budowlanych związanych z budową Sali gimnastycznej z zapleczem sportowym, boiska wielofunkcyjnego oraz placu zabaw w trakcie realizacji. Zadanie dofinansowane z I edycji programu Polski Ład. Zadanie zakończy się w 2023 roku.
80101	Przebudowa budynku Szkoły Podstawowej w Lasecznie	1 047 515	1 047 485	100,00	Zadanie dotyczące rozbudowy szkoły w Lasecznie. Zadanie zostało zrealizowane w I półroczu roku 2022.

80101	Rozbudowa instalacji fotowoltaicznej w Szkole Podstawowej w Lasecznie	43 050	43 050	100,00	Zadanie dotyczące rozbudowy instalacji fotowoltaicznej w Szkole Podstawowej w Lasecznie zrealizowane w roku 2022. Zadanie dofinansowane z WFOŚiGW w wysokości 30 000 zł.
80101	Rozbudowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wiekulcu.	1 000	664	66,40	Zadanie dotyczące przebudowy szkoły w Wiekulcu. Zadanie dofinansowane z II edycji programu Polski Ład. Zadanie rozpoczęto w 2022 roku, natomiast jej zakończenie planowane jest na 2023 rok.
801	OŚWIATA I WYCHOWANIE	5 720 050	5 719 682	99,99	
92109	Budowa plenerowego miejsca spotkań w Karasiu - Grodzisko	48 200	48 187	99,97	Budowa wiat zadaszonych w obrębie byłego Grodziska w Karasiu. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku z własnych środków Gminy Łława oraz z funduszu sołeckiego.
92109	Budowa Centrum Aktywności Społecznej w Nowej Wsi.	1 000	0	0,00	Zadanie dotyczące budowy Centrum Aktywności Społecznej w Nowej Wsi. Zadanie dofinansowane z II edycji programu Polski Ład. Zadanie realizowane będzie w 2023 roku.
92109	Budowa budynku świetlicy wiejskiej w Kałdunach - wykonanie dokumentacji.	30 000	29 960	99,87	Budowa świetlicy wiejskiej w Kałdunach. W 2022 roku wykonano dokumentację techniczną z własnych środków Gminy Łława oraz z funduszu sołeckiego.
92195	Zagospodarowanie terenu gminnego w Szymbarku.	26 488	26 488	100,00	Zagospodarowanie terenu gminnego w Szymbarku przy bagienku. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku z własnych środków Gminy Łława oraz z funduszu sołeckiego.
92195	Zagospodarowanie terenu gminnego - oczko wodne w Nowej Wsi	10 000	10 000	100,00	Zadanie dotyczące zagospodarowania terenu gminnego - oczko wodne w Nowej Wsi. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku z funduszu sołeckiego.
92195	Doposażenie placu zabaw w sołectwie Dziarny	20 000	19 866	99,33	Zadanie dotyczące doposażenia placów zabaw w sołectwie Dziarny. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku z własnych środków Gminy Łława oraz z funduszu sołeckiego.
92195	Doposażenie placu zabaw Pikus	10 000	10 000	100,00	Zadanie dotyczące doposażenia placu zabaw w miejscowości Pikus. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku z własnych środków Gminy Łława oraz z funduszu sołeckiego.
92195	Doposażenie placu zabaw w Gardzieniu	15 000	14 381	95,87	Zadanie dotyczące doposażenia placu zabaw w miejscowości Gardzien. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku z funduszu sołeckiego.
92195	Urządzenie miejsca rekreacyjnego w Windykach nad jeziorem Łąbędz	50 900	50 900	100,00	Urządzenie miejsca rekreacyjnego w Windykach. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku z własnych środków Gminy Łława oraz z funduszu sołeckiego.
92195	Centrum kulturalno-edukacyjne we Frednowach- wykonanie dokumentacji	32 000	31 980	99,94	Zadanie dotyczące budowy centrum kulturalno - edukacyjnego na terenie szkoły podstawowej we Frednowach. Na rok 2022 zaplanowano wykonanie dokumentacji technicznej. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku z własnych środków Gminy Łława oraz z funduszu sołeckiego.
92195	Budowa plenerowego miejsca spotkań Wiewiórka	46 400	46 400	100,00	Zadanie dotyczące plenerowego miejsca spotkań w Wiewiórkach. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku z własnych środków Gminy Łława oraz z funduszu sołeckiego.

921	KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO	289 988	288 162	99,37	
92601	Rozbudowa z przebudową budynku szatni dla sportowców LZS Zamek Szymbark	5 000	0	0,00	Zadanie dotyczące rozbudowy z przebudową budynku szatni dla sportowców LZS Zamek Szymbark. Zadanie zaplanowane do realizacji po uzyskaniu środków finansowych z zewnętrznych źródeł. W 2022 roku nie uzyskano dofinansowania.
92601	Modernizacja obiektu sportowego w msc. Frednowy - wykonanie dokumentacji	12 000	12 000	100,00	Zadanie dotyczące modernizacji obiektu sportowego w miejscowości Frednowy. Na rok 2022 zaplanowano wykonanie dokumentacji technicznej. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku z własnych środków Gminy Iława.
92695	Budowa siłowni plenerowej w Karasiu	12 000	11 685	97,38	Zadanie dotyczące budowy siłowni plenerowej w miejscowości Karaś. Zadanie zrealizowano w II półroczu 2022 roku z własnych środków Gminy Iława.
926	KULTURA FIZYCZNA	29 000	23 685	81,67	x
OGÓŁEM:		22 424 369	22 386 205	99,83	x

4. Wieloletnia Prognoza Finansowa – najważniejsze wskaźniki.

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych z 27 sierpnia 2009 r., Gmina Iława spełnia wymogi przepisów: art. 242 ustawy o finansach publicznych, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki oraz art. 243 ustawy, określający dopuszczalny poziom wskaźnika relacji łącznej kwoty spłat długu do planowanych dochodów ogółem.

Planowane raty spłat kredytów w latach 2023 – 2028.

BS/2014	BGK/2015	BS/2016	PKO BP/2018	SGB-Bank SA Bydgoszcz	BS 4/2022	Razem	Rok
1 000	480 000	1 000 000	1 500 000	55 000	0	3 036 000	2023
501 000	3 480	1 000 000	2 000 000	35 000	0	3 539 480	2024
0	2 000	50 000	700 000	2 000 000	1 000 000	3 752 000	2025
0	0	0	0	1 200 000	2 000 000	3 200 000	2026
0	0	0	0	0	3 000 000	3 000 000	2027
0	0	0	0	0	3 850 000	3 850 000	2028
502 000	485 480	2 050 000	4 200 000	3 290 000	9 850 000	20 377 480	Razem

III. Mienie komunalne

Na ogólną powierzchnię gminy wynoszącą **42 325,1193 ha**, grunty będące własnością Gminy Ława zawarte w 47 obrębach geodezyjnych, stanowią łączną powierzchnię **665,1821 ha**.

1. Aktualny stan zagospodarowania lub wykorzystania składników mienia komunalnego.

1) Nieruchomości gruntowe:

- a) grunty zajęte pod drogi gminne – 373,5863 ha,
- b) grunty Gminy Ława oddane w użytkowanie wieczyste – 11,6078 ha,
- c) grunty wydzierżawione (na cele rolne, pod działalność gospodarczą, ogródki przydomowe, wypoczynek i rekreacja, pod lokalizację garażu) – 124.5597 ha,
- d) grunty gdzie użytkownikiem wieczystym jest Gmina Ława – 10,7701 ha.

2) Budynki:

ŚWIETLICE, OSP	Ilość	Miejscowość:
Świetlice wiejskie	18	Dziarny, Franciszkowo, Frednowy, Gałdowo, Gulb, Kałduny, Mózgowo, Nowa Wieś, Radomek (w trakcie rozbudowy), Szałkowo (w trakcie rozbudowy), Wikielec, Wola Kamieńska, Skarszewo, Gardzeń, Dół, Karaś, Stradomno, Szymbark
Świetlice wiejskie wraz z remizą strażacką	7	Tynwałd, Siemiany, Rudzienice, Ławice, Gromoty, Małyki, Ząbrowo
Remizy strażackie	3	Wikielec, Franciszkowo, Gałdowo,
MIESZKANIOWY ZASÓB GMINNY		
Mieszkania komunalne w bezpośrednim zarządzie przez Gminę Ława	25	Gardzeń, Kałduny, Dół, Ząbrowo, Wikielec, Segnowy, Praszki, Ławice, Tynwałd, Małyki
Mieszkania komunalne w bezpośrednim zarządzie Gminnego Ośrodka Kultury w Łasecznie	3	Łaseczno, Ząbrowo
Mieszkanie chronione w bezpośrednim zarządzie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ławie	1	Ławice
OBIEKTY OŚWIATOWE		
Szkoły Podstawowe	6	Gałdowo, Łaseczno, Franciszkowo, Ząbrowo, Rudzienice, Gromoty
Zespół Szkolno - Przedszkolny	1	Wikielec
Oddział Przedszkolny	1	Ząbrowo
Niepubliczna Szkoła Podstawowa	1	Frednowy – prowadzona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Frednowa
POZOSTAŁE BUDYNKI		
Siedziba Gminnej Spółki Komunalnej	1	Kamień Mały 4B – umowa dzierżawy – Gminna Spółka Komunalna z siedzibą w Kamieniu Małym 4B
Siedziba Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ławie	1	Ława, ul. Dąbrowskiego 17A – trwały zarząd

Mini Przystań Żeglarska	1	Siemiany – umowa dzierżawy
Pole namiotowe i karawaningowe wraz z zapleczem socjalnym	1	Siemiany – umowa dzierżawy
Boisko wielofunkcyjne „ORLIK” z zapleczem socjalno-szatniowym	1	Wikielec
Gminny Ośrodek Kultury w Lasecznie		Laseczno – siedziba GOK Ząbrowo – świetlica wiejska, biblioteka Ławice – biblioteka Siemiany – biblioteka Scena (amfiteatr) – Siemiany
Przychodnie zdrowia	1	Ząbrowo – umowa dzierżawy Przychodnia KEMED
Siedziba Urzędu Gminy w Ławie - lokale biurowe		1) Ława ul. Andersa 2 A, udział 19/100 w działce zabudowanej budynkiem biurowym nr 197/4, obręb Ława; 2) Ława ul. Andersa 2, działka nr 198/1, obręb Ława, zabudowana budynkiem biurowym
Parter budynku oddany w trwały zarząd Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Ławie	1	Ławice 8, działka nr 68/4
Boiska sportowe z zapleczem szatniowym	5	Frednowy, Wikielec, Rudzienice, Szymbark, Ząbrowo

3) Obiekty użyteczności publicznej w tym:

1.	Sieć wodociągowa	454,28 km
	Hydrofornie	8 szt.
2.	Sieć kanalizacyjna	195,35 km
	Przepompownie sieciowe	81 szt.
	Przepompownie przydomowe	495 szt.
3.	Kanalizacja deszczowa	1113 m
	Studnie	20 szt.

2. Zmiany w stanie mienia komunalnego za okres od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r.

1) Nabycie mienia:

- a) działka nr 291/44 o pow. 0,0163 ha, obręb Nowa Wieś,
- b) działka nr 417/1 o pow. 0,0637 ha, obręb Ząbrowo,
- c) działka nr 180/1 o pow. 0,4571 ha, obręb Ząbrowo,
- d) działka nr 135/1 o pow. 0,0798 ha, obręb Szymbark,
- e) działka nr 33/7 o pow. 0,1200 ha, obręb Rudzienice,
- f) działka nr 217/1 o pow. 0,0767 ha, obręb Laseczno,
- g) działka nr 41/7 o pow. 0,0439 ha, obręb Frednowy,
- h) działka nr 31/14 o pow. 0,0799 ha, obręb Nowa Wieś,
- i) działka nr 94/18 o pow. 0,2960 ha, obręb Rudzienice,
- j) działka nr 410/7 o pow. 0,0388 ha, obręb Ząbrowo,
- k) działka nr 232/5 o pow. 0,0373 ha, obręb Wola Kamieńska,

- l) działka nr 123 o pow. 0,0050 ha, obręb Kamień Mały,
- m) działka nr 3149/16 o pow. 0,2411 ha, obręb Czerwona Karczma,
- n) działka nr 3149/3 o pow. 0,2567 ha, obręb Wikielec.

2) Zbycie mienia:

- a) działka nr 1/11 o pow. 1,5901 ha, obręb Tchórzanka,
- b) działka nr 251/16 o pow. 0,0340 ha, obręb Siemiany,
- c) działka nr 93 o pow. 0,1000 ha, obręb Szałkowo,
- d) działki nr 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, o łącznej pow. 0,1727 ha, obręb Rudzienice,
- e) udział 3/10 części w zabudowanej działce gruntu oznaczonej nr 230/10 o pow. 0,5900 ha, obręb Frednowy,
- f) działka nr 241/1 o pow. 0,2100 ha, zabudowana ośrodkiem zdrowia, obręb Rudzienice.

3. Zmiany w zasobach mienia komunalnego w poszczególnych kategoriach:

Kategoria mienia komunalnego	Stan na 31.12.2021 r.	Stan na 31.12.2022 r.	Różnica
Grunty gminne ogółem	664,2683 ha	665,1821 ha	+0,9138 ha
Drogi	371,9013 ha	373,5863 ha	+1,6850 ha
Grunty przeznaczone do dzierżawy	125,9529 ha	124,5597 ha	-1,3932 ha
Grunty w użytkowaniu wieczystym	11,6078 ha	11,6078 ha	-
Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	0	0	-
Hydrofornie	8	8	-
Sieć wodociągowa	452,70 km	454,28 km	+ 1,58 km
Sieć kanalizacji sanitarnej	189,48 km	195,35 km	+5,87 km
Przepompownie sanitarne (sieciowe i przydomowe)	488 szt.	495 szt.	+7 szt.
Świetlice wiejskie	18	18	-
Świetlice wiejskie wraz z remizą strażacką	7	7	-
Remizy strażackie	3	3	-
Mieszkania komunalne w bezpośrednim zarządzie Gminy Ława	30	25	-5
Lokale mieszkalne zarządzane przez GOK Łaseczno	3	3	-
Gminne Ośrodki Zdrowia	2	1	-1
Szkoły Podstawowe	6	6	-
Zespół Szkolno - Przedszkolny	1	1	-
Oddział przedszkolny	1	1	-
Niepubliczna Szkoła Podstawowa	1	1	-

4. Dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania praw własności i innych praw majątkowych

- 1) Dochód uzyskany z gospodarki nieruchomościami za okres objęty informacją wyniósł: **1.285.228,95 zł.**

Na dochód ten składają się:

- a) należności z najmu i dzierżawy - 368 041,86 zł,
- b) wpływy z tytułu zbycia - 873 114,51 zł,
- c) wpływy za zarząd i użytkowanie wieczyste - 44 072,58 zł.

5. Zamierzenia na 2023 rok w zakresie obrotu mieniem i sposobu jego zagospodarowania:

1) Działalność bieżąca związana ze:

- a) sprzedażą,
- b) kupnem,
- c) dzierżawą,
- d) najmem,
- e) użytkowaniem wieczystym,

2) Przewiduje się sprzedaż następujących nieruchomości:

L.p.	Położenie	Nr działki	Powierzchnia
1.	Radomek	104/4	0,1700 ha
2.	Rudzienice	232/2	0,1430 ha
3.	Borek	42	0,0990 ha
4.	Mózgowo	93	0,2000 ha
5.	Mózgowo	181/1	0,2341 ha
6.	Mózgowo	181/2	0,2709 ha
7.	Frednowy	266/5, 266/8	0,1687 ha
8.	Frednowy	266/4, 266/7	0,1450 ha

IV. Realizacja polityk, strategii, programów

1. Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Gminy Iława na lata 2016-2030

Gmina Iława realizowała w 2022 roku politykę rozwoju w oparciu o dokument pn.: „Strategia Rozwoju Społeczno Gospodarczego Gminy Iława na lata 2016-2030”, przyjętą uchwałą Nr XVI/123/2015 Rady Gminy w Iławie z dnia 22 grudnia 2015 r. W strategii określono następującą wizja rozwoju gminy:

„Gmina Ława to miejsce dobrej jakości życia i gospodarowania opartego na trzech filarach: nowoczesnym rolnictwie, przedsiębiorczości wykorzystującej lokalne zasoby, turystyce z bogatą ofertą wypoczynku i rekreacji w otoczeniu czystych jezior i lasów. To miejsce, w którym mieszkańcy są aktywnymi współgospodarzami nowoczesnej, zadbanej i bezpiecznej gminy, miejsce przyciągające inwestorów i turystów”.

Głównym celem rozwoju gminy Ława jest zapewnienie mieszkańcom gminy Ława satysfakcjonującej jakości życia poprzez osiągnięcie spójności ekonomicznej, społecznej i przestrzennej z najbardziej rozwiniętymi gminami wiejskimi regionu i kraju.

Cel główny przekłada się na cele strategiczne, a te na cele operacyjne i zadania:

Do celów strategicznych należą:

I – nowoczesna infrastruktura rozwoju

- 1) zwiększenie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz wewnętrznej spójności,
- 2) dostosowanie do potrzeb sieci nośników energii,
- 3) poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego.

II – wzrost konkurencyjności gospodarki

- 1) wzrost konkurencyjności gminy poprzez rozwój różnych branż gospodarki, w tym zaliczanych do inteligentnych specjalizacji województwa,
- 2) wzrost innowacyjności firm,
- 3) wzrost liczby miejsc pracy..

III – wzrost aktywności społecznej

- 1) rozwój kapitału społecznego,
- 2) wzrost dostępności i jakości usług publicznych.

IV – wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych

- 1) doskonalenie administracji,
- 2) intensyfikacja współpracy międzygminnej.

Zadania do realizacji w latach 2015-2030

Cel operacyjny i kierunek działania	Zadanie	Okres realizacji
Cel Strategiczny I – nowoczesna infrastruktura rozwoju		
Cel operacyjny: Zwiększenie zewnętrznej	Przebudowa dróg gminnych.	2015-2030

Cel operacyjny i kierunek działania	Zadanie	Okres realizacji
<p>dostępności komunikacyjnej oraz wewnętrznej spójności</p> <p>Kierunek działania:</p> <p>B. Inwestycje drogowe</p>	<p>Udział gminy Ława w przygotowaniu i realizacji projektów modernizacji i budowy dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych.</p>	<p>2015-2030</p>
<p>Cel operacyjny: Zwiększenie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz wewnętrznej spójności</p> <p>Kierunek działania: B. Inwestycje drogowe</p> <p>Cel operacyjny: Poprawa jakości i ochrona środowiska</p> <p>Kierunek działania: B. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego</p> <p>Ponadto wpływ na <u>Cel strategiczny III</u> - wzrost aktywności społecznej, Cel operacyjny: wzrost dostępności i jakości usług publicznych, Kierunek działania E. Infrastruktura</p>	<p>Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Ława.</p>	<p>2016-2030</p>
<p>Cel operacyjny: Poprawa jakości i ochrona środowiska</p> <p>Kierunek działania: B. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego</p>	<p>Budowa nowych sieci wodociągowych na terenie Gminy Ława.</p>	<p>2015-2030</p>
	<p>Uporządkowanie gospodarki ściekowej na nieskanalizowanych terenach gminy.</p>	<p>2015-2030</p>
	<p>Uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej na terenie ośrodków wypoczynkowych w Makowie.</p>	<p>2017-2019</p>

Cel operacyjny i kierunek działania	Zadanie	Okres realizacji
	Przebudowa stacji uzdatniania wody na terenie Gminy Iława	2015-2030
<p>Cel operacyjny: Poprawa jakości i ochrona środowiska</p> <p>Kierunek działania: B. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego</p> <p>Cel operacyjny: Dostosowana do potrzeb sieć nośników energii</p> <p>Kierunek działania: C. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii</p> <p>Ponadto wpływ na <u>Cel strategiczny III</u> - wzrost aktywności społecznej,</p> <p>Cel operacyjny: wzrost dostępności i jakości usług publicznych,</p> <p>Kierunek działania E. Infrastruktura</p>	Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej.	2016-2030
<u>Cel strategiczny II</u> - wzrost konkurencyjności gospodarki		
<p>Cel operacyjny: Wzrost konkurencyjności gminy poprzez rozwój różnych branż gospodarki, w tym zaliczanych do inteligentnych specjalizacji województwa</p> <p>Kierunek działania A. Jakość produktów i usług</p> <p>Ponadto wpływ na <u>Cel strategiczny I</u> – nowoczesna infrastruktura rozwoju, Cel operacyjny: Poprawa jakości i ochrona środowiska, Kierunek działania B. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego,</p> <p>Cel operacyjny: Dostosowana do potrzeb sieć nośników energii, Kierunek działania C. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii</p>	Rozwój dziedzictwa naturalnego przez zagospodarowanie rzeki Drwęcy w miejscowości Franciszkowo Dolne - budowa stacji wodnej.	2016-2020

Cel operacyjny i kierunek działania	Zadanie	Okres realizacji
<p>Cel operacyjny: Wzrost konkurencyjności gminy poprzez rozwój różnych branż gospodarki, w tym zaliczanych do inteligentnych specjalizacji województwa</p> <p>Kierunek działania A. Jakość produktów i usług</p>	<p>Tynwałd - wieś archeologiczna (zagospodarowanie brzegów jeziora Tynwałdzkiego, odtworzenie zabytkowej dzwonnicy, utworzenie Izby Archeologicznej w budynku szkoły w Tynwałdzie).</p>	2017-2020
	<p>Wola Kamińska - wieś kamienna</p>	2017-2018
	<p>Urządzenie infrastruktury turystycznej nad jez. Gulbińskim – między innymi budowa punktu widokowego w Lasecznie Małym oraz budowa i urządzenie pomostów i kąpielisk w Lasecznie Małym, Gulbiu i Mózgowie</p>	2018-2022
<p>Cel operacyjny: wzrost liczby miejsc pracy,</p> <p>Kierunek działania B. Infrastruktura służąca rozwojowi przedsiębiorczości</p>	<p>Uzbrojenie gminnych terenów inwestycyjnych w miejscowości Franciszkowo.</p>	2016-2018
<u>Cel strategiczny III - wzrost aktywności społecznej</u>		
<p>Cel operacyjny: wzrost dostępności i jakości usług publicznych,</p> <p>Kierunki działań:</p> <p>B. Opieka zdrowotna</p> <p>C. Profilaktyka i wsparcie potrzebujących</p>	<p>Realizacja programów gminnych z zakresu profilaktyki i opieki zdrowotnej.</p>	2016-2030
<p>Cel operacyjny: rozwój kapitału społecznego</p> <p>Kierunek działania A. Aktywni mieszkańcy</p> <p>Cel operacyjny: wzrost dostępności i jakości usług publicznych,</p> <p>Kierunek działania E. Infrastruktura</p>	<p>Budowa centrum aktywności społecznej w Nowej Wsi.</p>	2015-2019
	<p>Budowa elementów małej architektury oraz wyposażenie świetlic wiejskich na terenie gminy Ława.</p>	2015-2030
<p>Cel operacyjny: rozwój kapitału społecznego</p> <p>Kierunek działania A. Aktywni mieszkańcy</p> <p>Cel operacyjny: wzrost dostępności i jakości usług publicznych,</p> <p>Kierunek działania E. Infrastruktura</p>	<p>Modernizacja obiektów sportowych na terenie Gminy Ława.</p>	2015-2030
<p>Cel operacyjny: rozwój kapitału społecznego</p> <p>Kierunek działania A. Aktywni mieszkańcy</p>	<p>Utworzenie centrum rekreacyjno-sportowego na terenie parku w Małykach w celu poprawy kondycji fizycznej i psychicznej mieszkańców.</p>	2016-2020

Cel operacyjny i kierunek działania	Zadanie	Okres realizacji
<p>Cel operacyjny: wzrost dostępności i jakości usług publicznych, Kierunek działania E. Infrastruktura</p>	<p>Rewitalizacja zabytkowego parku w Stanowie - wzmocnienie wspólnej tożsamości i odpowiedzialności mieszkańców za otoczenie.</p>	<p>2016-2018</p>
<p>Ponadto wpływ na: Cel operacyjny: wzrost dostępności i jakości usług publicznych, Kierunki działań:</p>	<p>Zagospodarowanie centrum wsi w Lasecznie na cele wypoczynku i rekreacji (stworzenie miejsca sprzyjającego aktywności środowisk młodzieżowych, osób starszych oraz niepełnosprawnych).</p>	<p>2017-2019</p>
<p>A. Edukacja formalna, jak i pozaformalna C. Profilaktyka i wsparcie potrzebujących</p>	<p>Rewitalizacja parku w miejscowości Frednowy dla potrzeb rekreacji i sportu, wzmocnienia więzi społecznych oraz współpracy mieszkańców na rzecz własnego otoczenia.</p>	<p>2018-2020</p>
<p>Cel strategiczny I – nowoczesna infrastruktura rozwoju, Cel operacyjny:</p>	<p>Zagospodarowanie plaży wiejskiej w Siemianach dla celów rekreacyjnych.</p>	<p>2017-2019</p>
<p>Poprawa jakości i ochrona środowiska, Kierunek działania B. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego,</p>	<p>Urządzenie kąpieliska i plaży nad jeziorem Łabędź w miejscowościach Nowa Wieś i Rudzienice-Karłowo.</p>	<p>2018-2020</p>
<p>Cel operacyjny: Dostosowana do potrzeb sieć nośników energii, Kierunek działania C. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii</p>	<p>Urządzenie plenerowych miejsc spotkań przy świetlicach wiejskich oraz centrach wsi Gminy Łława.</p>	<p>2016-2030</p>
<p>Urządzenie i doposażenie placów zabaw w poszczególnych miejscowościach Gminy Łława.</p>		<p>2016-2030</p>
<p>Cel operacyjny: rozwój kapitału społecznego Kierunki działań: A. Aktywni mieszkańcy D. Współpraca E. Informacja i promocja</p>	<p>Wprowadzenie budżetu obywatelskiego (partycypacyjnego).</p>	<p>od 2017</p>
Cel Strategiczny IV – wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych		
<p>Cel operacyjny: doskonalenie administracji Kierunki działań: A. E-administracja B. Jakość funkcjonowania administracji</p>	<p>e-administracja dla mieszkańców Gminy Łława.</p>	<p>2016-2030</p>

Cel operacyjny i kierunek działania	Zadanie	Okres realizacji
Cel operacyjny: intensyfikacja współpracy międzygminnej Kierunek działania: B. Współpraca z gminami na poziomie regionalnym, ponadregionalnym i międzynarodowym	Uczestnictwo w działaniach w ramach Ostródzko-Łławskiego Obszaru Funkcjonalnego, Stowarzyszenia „Łączy Nas Kanał Elbląski – Lokalna Grupa Działania”, Związku Gmin Kanału Ostródzko-Elbląskiego i Pojezierza Łławskiego, „Stowarzyszenia Eurobałtyk”.	2015-2030

Realizacja założeń strategii w 2022 r.

Ubiegły rok w Gminie Łława należał do bardzo udanych w dziedzinie inwestycji. Gmina Łława kontynuowała konsekwentną politykę rozwoju. Łłcznie na inwestycje wydatkowano 27 524 920,87 zł, co stanowiło 28,1 % wydatków budÅetowych ogółem.

Dla porównania - w poprzednich 10 latach wskaźnik ten wynosił:

- 2010 r. -	35,0 %	15 000 000 zł.,
- 2011 r. -	20,0 %	8 064 148 zł.,
- 2012 r. -	27,0 %	1 3427 96 zł.,
- 2013 r. -	25,0 %	10 971 112 zł.,
- 2014 r.-	17,0 %	7 050 904 zł.,
- 2015 r.-	22,0 %	11 325 893 zł.,
- 2016 r.-	21,0 %	10 195 934 zł.,
- 2017 r.-	16,0 %	8 011 405 zł.,
- 2018 -	23 %	14 558 775 zł.,
- 2019 -	17,24 %	11 474 244 zł.,
- 2020 r. -	12,23%	8 234 000 zł.,
- 2021 r. –	13,72 %	9 931 478 zł.

Tak wysoki udział inwestycji w wydatkach ogółem stawia naszą gminę wśród najlepszych w Województwie Warmińsko-Mazurskim.

Najważniejsze inwestycje realizowane w 2022 r. zostały przedstawione w rozdziale Finanse Gminy.

2. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy

Gmina Łława, posiada aktualne Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łława (dalej SUIKZP) przyjęte uchwałą nr XLVII/429/22 RADY GMINY ŁłAWA z dnia 28 października 2022 r.

Zmiana dotychczas obowiązującego SUIKZP polegała szczególnie na uaktualnieniu polityki gminy w zakresie produkcji energii odnawialnej poprzez określenie kierunku rozwoju dla tego rodzaju inwestycji dla dodatkowych terenów w gminie oraz zmianie minimalnej wartości mocy instalacji

fotowoltaicznych dla których wymagana jest zmiana Studium (w związku ze zmianą ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Ponadto dokonano zaktualizowania poszczególnych elementów zagospodarowania przestrzennego w zakresie ochrony środowiska naturalnego, ochrony dóbr kultury, rozwoju infrastruktury, rolnictwa, turystyki, rekreacji oraz pozostałych dziedzin życia społecznego i gospodarczego.

Mając na uwadze powyższe, należy uznać, że gmina Ława posiada aktualne SUIKZP.

3. Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego

Na terenie Gminy Ława wg stanu na koniec roku 2022 obowiązywało 47 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (dalej „mpzp”), które pokrywają całą jej powierzchnię gminy. Taką sytuację należy określić jako szczególnie korzystną. Plany te ustalają przeznaczenie terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określają sposób zagospodarowania i warunki zabudowy. Zgodnie z aktualną oceną aktualności mpzp Gminy Ława przyjętą przez Radę Gminy w 2022 r. (Uchwała Nr XLIX/442/22 z 25 listopada 2022 r.), część mpzp jest już mniej lub bardziej nieaktualnych. W związku z powyższym Gmina Ława sukcesywnie, w ramach posiadanych środków finansowych, aktualizuje tereny objęte nieaktualnymi mpzp poprzez sporządzanie nowych.

W roku 2022 uchwalono 5 planów miejscowych tj.:

- Uchwała Nr XXXVIII/362/22 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ława w obrębie geodezyjnym Kamień Duży, Kamień Mały, Wola Kamieńska, Rudzienice – pow. ok. 749 ha;
- Uchwała Nr XLV/410/22 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ława dla działek nr 46/5 i 46/6 w obrębie geodezyjnym Starzykowo – 0,28 ha;
- Uchwała Nr XLVII/427/22 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w części obrębu Tynwałd (dz. nr 271, 1/30, 1/31) – pow. ok. 5,27 ha
- Uchwała Nr XLIX/440/22 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ława w obrębie geodezyjnym Kamień Duży, Szałkowo, Wola Kamieńska, Łanioch – pow. ok. 746 ha (wejście w życie w roku 2023);
- Uchwała Nr XLIX/441/22 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w części zachodniej gminy Ława – pow. ok. 38,80 ha (wejście w życie w roku 2023);

4. Program Opieki Nad Zabytkami

Gmina Ława posiada Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2019 – 2022 przyjęty uchwałą Rady Gminy Ława Nr XVI/143/20 z dnia 28 lutego 2020 r. Głównymi założeniami Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami jest dążenie do poprawy stanu zasobów dziedzictwa kulturalnego oraz podwyższenie świadomości społecznej mieszkańców i właścicieli zabytkowych obiektów.

Podstawowe założenia Programu na lata 2019-2022 są realizowane w miarę możliwości finansowych i organizacyjnych.

5. Ochrona Środowiska

1) Program Ochrony Środowiska Gminy Ława

Jednym z dokumentów strategicznych Gminy, opracowywanych w celu realizacji polityki ekologicznej państwa na szczeblu gminnym, jest „Program Ochrony Środowiska Gminy Ława na lata 2019 – 2022 z perspektywą na lata 2023 – 2026” (w tym roku będzie opracowywana jego aktualizacja). Dokument ten określa stan ochrony środowiska Gminy, kierunki działań oraz opisuje wskaźniki służące do oceny realizacji Programu. W celu monitorowania realizacji Programu co dwa lata przygotowany jest raport, w którym zawarta jest charakterystyka bieżącego stanu środowiska oraz wskazany kierunek dokonujących się zmian. Gmina Ława w sposób zaplanowany i systematyczny wykonuje zadania określone w Programie Ochrony Środowiska, mając na uwadze poprawę stanu środowiska oraz racjonalne gospodarowanie zasobami, w tym ograniczenie wodochłonności, energochłonności i emisji zanieczyszczeń. Środki finansowe na cele związane z ochroną środowiska pochodzą zarówno ze środków budżetu gminy, jak i ze źródeł zewnętrznych.

2) Ochrona powietrza

W 2018 r. Gmina Ława rozpoczęła realizację programu dotacyjnego związanego z wymianą nieefektywnych systemów grzewczych, zainstalowanych w budynkach mieszkalnych. Z programu, w latach 2018-2022 skorzystało 90 mieszkańców Gminy (w 2022 r. – 23), którzy wymienili stare, nieefektywne piece na proekologiczne systemy grzewcze.

W październiku 2021 r. Gmina Ława utworzyła w swojej siedzibie punkt informacyjny - konsultacyjny do obsługi Programu „Czyste Powietrze”. W ramach tego Programu w IV kwartale 2021 r. Gmina pośredniczyła w realizacji 8 zadań polegających na wymianie starego systemu grzewczego na nowoczesny, spełniający wymagania energetyczno-emisyjne według dyrektywy Ecodesign, a w 2022 r. pośredniczyła w realizacji 52 zadań.

W 2020 r. w ramach rządowego programu rozpoczęto w Gminie Ława inwentaryzację źródeł ciepła. W 2021 r. spisanych było 90 źródeł ciepła z terenu Gminy Ława, a w 2022 r. - spisano kolejne 4726 źródła ciepła.

Na terenie Gminy nie funkcjonuje żadna stacja pomiarowa badająca jakość powietrza, stąd trudno wskazać jakieś tendencje w zakresie stanu czystości powietrza na tym obszarze. Z danych GUS (odnoszących się jednak do całego powiatu ławskiego, a nie konkretnej gminy) wynika, że np. zanieczyszczenia pyłowe z zakładów szczególnie uciążliwych ogółem w 2021 r. wyniosły 39 t/r (w 2020 r. - 30 t/r, w 2019 r. - 33 t/r, w 2018 r. - 37 t/r). W 2021 r. rozkład wartości stężeń

zanieczyszczeń gazowych był wyższy niż w latach poprzednich i wyniósł – 119273 t/r (w 2020 r. - 92052 t/r, w 2019 r. - 94394 t/r, w 2018 r. - 92707 t/r). Brak jest jeszcze danych za 2022 r.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Ława został przyjęty uchwałą Rady Gminy Ława nr XV/119/2015 z dnia 30 listopada 2015 r. Celem strategicznym Planu jest rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy jednoczesnym zapewnieniu zrównoważonego rozwoju Gminy Ława i dążenie do redukcji emisji gazów cieplarnianych, poprawa efektywności energetycznej i związane z tym zmniejszenie zużycia energii finalnej, a także zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w wytwarzaniu energii na terenie gminy Ława oraz poprawa jakości powietrza.

Plan działań na rzecz niskoemisyjnej gospodarki w Gminie Ława obejmuje głównie działania inwestycyjne takie jak:

- a) termomodernizacja budynków użyteczności publicznej,
- b) termomodernizacja budynków mieszkalnych komunalnych,
- c) wymiana źródeł światła w Urzędzie Gminy oraz w jednostkach podległych,
- d) modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego,
- e) zakup lub wymiana urządzeń np. biurowych w Urzędzie Gminy oraz jednostkach podległych,
- f) poprawa efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (wspólnot mieszkaniowych i budownictwa indywidualnego),
- g) modernizacja przedsiębiorstw i placówek usługowych w kierunku energooszczędnym.

Plany Gospodarki Niskoemisyjnej są aktualizowane w przypadku istotnej zmiany działań inwestycyjnych.

3) Gospodarka odpadami

Gmina Ława należy do Związku Gmin Regionu Ostródzko-Ławskiego „Czyste Środowisko”, którego statutowym zadaniem jest prowadzenie gospodarki odpadowej m. in. na terenie gminy Ława. Swoim zasięgiem Związek obejmuje obszar około 3.760 km². W skład Związku Gmin „Czyste Środowisko” wchodzi 19 gmin z obszaru województwa warmińsko-mazurskiego. W 2022 roku Związek Gmin odebrał z Gminy Ława 4024,637 Mg odpadów (w 2021 r. – 3608,92 Mg, w 2019 r. – 3223,34 Mg, w 2018 r. – 3432,5 Mg), zatem wskazuje to na negatywną tendencję związaną z wytwarzaniem coraz większej ilości odpadów każdego roku. Od 1 czerwca 2020 r. wszyscy mieszkańcy zostali ustawowo zobowiązani do segregowania odpadów. Związek Gmin „Czyste Środowisko” od połowy 2020 r. zakresem selektywnej zbiórki objął sześć podstawowych kategorii odpadów, takich jak: szkło, papier, metale i tworzywa sztuczne, odpady bio, odpady zmieszane oraz popiół, które odbierane są przez firmę wywozową bezpośrednio z posesji. Dodatkowo, właściciele nieruchomości zobowiązani są także do prowadzenia selektywnego zbierania odpadów komunalnych obejmujących: odpady opakowaniowe wielomateriałowe, przeterminowane leki, igły i strzykawki, tekstylia i odzież, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne oraz zużyte opony. Szczegółowy sposób postępowania z różnymi rodzajami odpadów opisany jest w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Ława (*dostępny w BIP Gminy Ława*).

Analizując dane z zakresu gospodarki odpadami można zauważyć, że z roku na rok ilość odpadów poddanych odzyskowi ulega zwiększeniu, przyjmując wartości: w 2019 r. – 235,64 Mg, 2020 r. – 398,19 Mg, 2021 r. – 600, 92 Mg, 2022 r. – 702, 40 Mg. Należy jednak mieć na uwadze, że w tym samym czasie wzrosła też ilość wytwarzanych odpadów.

W 2022 r. mieszkańcy Gminy Łława najefektywniej segregowali opakowania z tworzyw sztucznych, szkła, odpady bio i popiół. Odpady z tworzyw sztucznych stanowiły 12,58% (w 2021 r. – 11,32%), ze szkła - 9,11% (w 2021 r. - 10%), odpady bio - 19,02% (w 2021 r. - 19,41%), a popiół - 9,09% (w 2021 r. - 11,24%) w ogólnej masie odebranych odpadów w Gminie. Pozostałe odpady zbierane selektywnie takie jak np.: papier i tektura oraz odpady gabarytowe stanowiły odpowiednio: 2,52% (w 2021 r. - 1,76%) oraz 2,88 % (w 2021 r. - 5,66 %) w ogólnej masie odebranych w Gminie Łława odpadów.

W 2022 r. Gmina Łława po raz kolejny otrzymała dofinansowanie z WFOŚiGW na usuwanie i unieszkodliwienie azbestu. W wyniku realizacji zadania unieszkodliwiono 4858 m² azbestu (72,98 Mg), który stanowił pokrycie dachowe 31 obiektów budowlanych (budynków mieszkalnych, gospodarczych, letniskowych, wiat i garaży).

4) Gospodarka wodno - ściekowa

Z danych Gminnej Spółki Komunalnej w Kamieniu Małym wynika, że w 2022 r. w Gminie zwiększyło się zużycie wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca w porównaniu do lat 2019-2021. W 2019 r. zużycie wody wyniosło 41,19 m³, w 2020 r. – 42,32,m³, w 2021 r. – 41,47 m³, a w 2022 r. – 43,08 m³. Biorąc pod uwagę ograniczone zasoby wody w Polsce, nie jest to pozytywna tendencja. Dane z GUS dot. udziału ludności obsługiwanej przez oczyszczalnię ścieków odnoszą się do całego powiatu.

W roku 2021 zwiększył się udział ludności obsługiwany przez oczyszczalnię w stosunku do lat 2019-2021 (brak danych za 2022 r.). W 2021 r. na terenie Gminy Łława zinwentaryzowano 189,4 km sieci kanalizacyjnej (nie wybudowano nowych odcinków sieci), a w 2022 r., po wykonanych inwestycjach, zinwentaryzowano 195,35 km sieci kanalizacyjnej.

Ścieki z Gminy oczyszczane są w oczyszczalni ścieków w Dziarnach i w Suszu. Sieć wodociągowa była w niewielkim stopniu rozbudowywana w ostatnich latach, ponieważ obejmuje już prawie wszystkie gospodarstwa domowe w Gminie. W 2022 r. nieznacznie rozbudowano sieć wodociągową i jej długość wynosi - 454,29 km.

Informacja o stanie sieci wodociągowo – kanalizacyjnej administrowanej przez Gminną Spółkę Komunalną Sp. z o.o. z siedzibą w Kamieniu Małym będącą własnością Gminy Łława w roku 2022.

I. Sieć wodociągowa:

- długość sieci wodociągowej - 454,29 km,
- zakup wody z „Łławskich Wodociągów” (zakup dla miejscowości: Wikielec, Radomek, Szeplerzyzna, Karaś, Stradomno),
- zakup wody z „ZUK Susz (zakup wody dla część wsi Gałdowo),
- zakup wody z „ZGK” Lubawa (zakup wody dla wsi Rodzone,)

Stan sieci wodociągowej - dobry.

Plany inwestycyjne: :

1. Realizacja projektu „ Nowoczesne e-usługi dla klientów Gminnej Spółki Komunalnej Sp. z o. o .z/s w Kamieniu Małym. (wartość projektu – 1.071.644,40 zł)

II. Stacje Uzdatniania Wody - 8 szt. (Frednowy, Franciszkowo, Kałduny, Ławice, Wola Kamieńska, Gulb, Ząbrowo, Siemiany),

Stan Stacji Uzdatniania Wody – 2 stacje – stan bardzo dobry (Frednowy, Franciszkowo)

5 stacji – dobry (Gulb, Ząbrowo, Ławice Kałduny, Siemiany,)

1 stacja - w modernizacji (Wola Kamieńska)

Plany inwestycyjne - zakup i montaż lampy UV - stacja uzdatniania wody w Ławicach.

III. Ilość odbiorców korzystających z :

- sieci wodociągowej - 4.825 kartotek,

- ilość mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej - 12.658 osób.

IV. Sieć kanalizacyjna:

- długość sieci kanalizacyjnej - 195.35 km,

- ilość sieciowych przepompowni – 89 szt,

- ilość przydomowych przepompowni – 501 szt,

Stan sieci kanalizacyjnej wraz z przepompowniami - dobry.

V. Ilość odbiorców korzystających :

- z sieci kanalizacyjnej - 2.531 kartotek,

- ilość mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej – 7.395 osób.

VI. Sprzedaż wody w 2022 r. - 712.492 m³ , zakup ścieków w 2022 r – 256.078 m³.

5) Ochrona przyrody, edukacja ekologiczna, monitoring środowiska

Na terenie Gminy Ława znajduje się kilka form ochrony przyrody, takich jak: rezerwaty, park krajobrazowy, obszary Natura 2000, obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne i pomniki przyrody. Procentowy udział powierzchni gruntów objętych formami ochrony przyrody w stosunku do całkowitej powierzchni gminy, pozostał na niezmiennym poziomie. W 2022 r. ustanowiono nowy pomnik przyrody w obrębie Dziarny o nazwie „Dąb Maksymilian”. Powierzchnia gruntów leśnych w 2022 r. uległa zmniejszeniu o 1,1246 ha (zamiany gruntu z LP).

W 2022 r. Gmina brała udział w 3 akcjach edukacyjnych. Była to wiosenna Akcja Sprzątania Jezior, jesienna Akcja Sprzątania Świata oraz konkurs wiedzy o odpadach, zorganizowany podczas Gminnych Dożynek.

W ubiegłym roku w zakresie monitoringu środowiska pracownicy Urzędu przeprowadzili wiele kontroli, które były efektem skarg mieszkańców na nieprawidłowości w dziedzinie ochrony środowiska. Skargi dotyczyły głównie spalania odpadów w piecach co, niewłaściwego przechowywania nawozów naturalnych (uciążliwości związane z odorem i odciekami z przyzmy obornikowych) oraz magazynowania odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych.

V. Oświata

W roku 2022 w skład placówek oświatowych, których organem prowadzącym była Gmina Ława wchodziły następujące jednostki:

- 1) Szkoła Podstawowa we Franciszkowie,
- 2) Szkoła Podstawowa im. mjr Henryka Dobrzańskiego „Hubala” w Gałdowie,
- 3) Szkoła Podstawowa w Gromotach,
- 4) Szkoła Podstawowa w Lasecznie,
- 5) Szkoła Podstawowa im. Michała Lengowskiego w Rudzienicach,
- 6) Szkoła Podstawowa im. Twórców Literatury Dziecięcej w Ząbrowie,
- 7) Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wikielcu składający się ze Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Wikielcu i Przedszkola w Wikielcu.

W każdej z wyżej wskazanych, za wyjątkiem Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wikielcu, placówek oprócz klas I-VIII funkcjonowały oddziały przedszkolne.

Na koniec roku szkolnego 2021/22 (czerwiec 2022 r.) do naszych szkół uczęszczało:

- 266 dzieci do oddziałów przedszkolnych i przedszkola,
- 887 uczniów do kl. I-VIII szkół podstawowych.

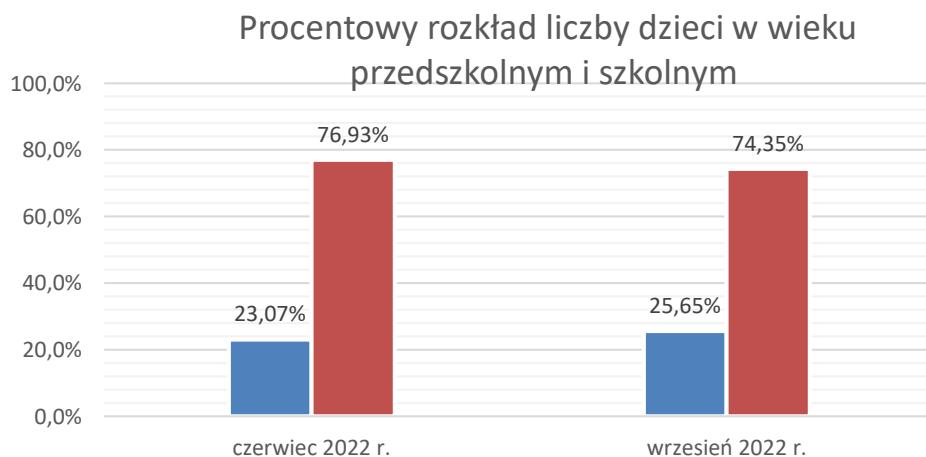
Ogółem dawało to liczbę 1153 uczniów.

Według danych na 30 września roku szkolnego 2022/23 w naszych placówkach uczyło się:

- 286 dzieci realizujących wychowanie przedszkolne,
- 829 uczniów do ośmioletnich szkół podstawowych.

Ogółem dało to liczbę 1115 dzieci uczęszczających do 73 oddziałów i średnią liczbę uczniów na oddział wynoszącą – 15,27.

Procentowy rozkład liczby uczniów realizujących wychowanie przedszkolne oraz uczących się w szkole podstawowej (kl. I-VIII) w ogólnej liczbie uczniów przedstawiał się następująco:

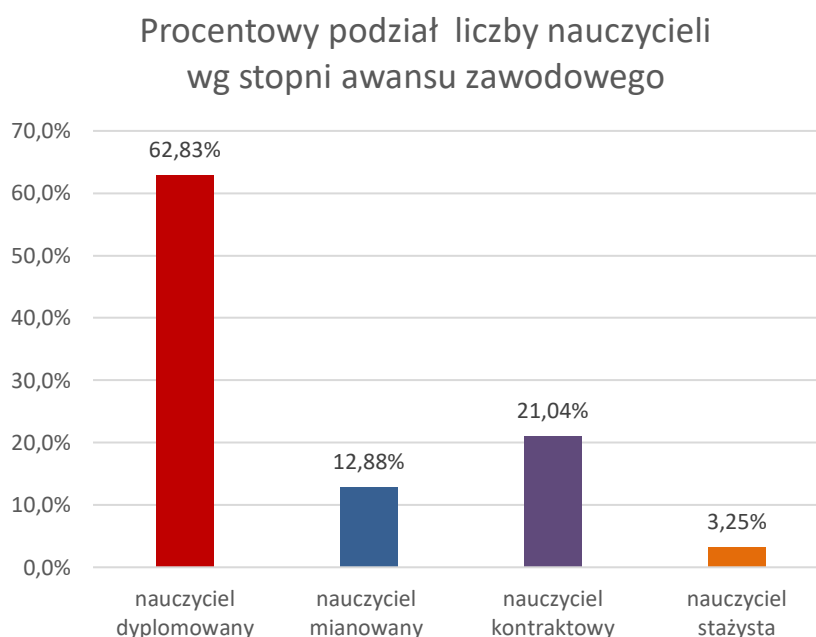
W związku z niewielką liczbą uczniów w niektórych klasach, w części szkół funkcjonowało nauczanie w klasach łączonych. Dotyczyło to następujących placówek : SP w Lasecznie, SP w Gromotach, SP w Gałdowie, SP we Franciszkowie oraz ZSP w Wikielcu.

Efekty pracy szkół są dość dobre. Potwierdzają to wyniki osiągnięte przez naszych uczniów w różnych konkursach, olimpiadach itp. Na wyróżnienie w tym zakresie w roku 2022 zasługują sukcesy uczniów naszych szkół gminnych w Wojewódzkich Konkursach Przedmiotowych organizowanych przez Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty w Olsztynie np. uczeń szkoły w Rudzienicach został podwójnym laureatem konkursu z matematyki oraz z fizyki, uczeń szkoły w Ząbrowie został finalistą konkursu z j. niemieckiego, zaś uczeń placówki w Wiekielcu został finalistą konkursu z j. polskiego.

Na wyróżnienie zasługuje też wynik egzaminu klas ósmych z matematyki w szkole w Ząbrowie:

- średni wynik wyniósł 57% i był równy średniemu wynikowi w kraju i w województwie warmińsko-mazurskim.

Spośród wszystkich nauczycieli pracujących w szkołach Gminy Iława wyraźną większość stanowią nauczyciele z najwyższym stopniem awansu zawodowego – nauczyciele dyplomowani. Procentowy podział liczby nauczycieli wg stopni awansu zawodowego, zgodnie z danymi z końca sierpnia, przedstawiony jest na poniższym wykresie:

Według stanu na 31 grudnia 2022 r. w oświacie gminnej zatrudnionych było w przeliczeniu na etaty: 47,75 pracowników administracji i obsługi (razem z sezonowym palaczem) oraz 128,93 nauczycieli.

Większość uczniów naszej gminy jest dowożona do szkół. Według danych z września 2022 r. na 1115 uczniów dowożonych było 544. Uczniowie dowożeni stanowią więc około 49% ogółu uczniów. Podobnie jak w latach poprzednich również w roku 2022 dowożenie uczniów do szkół organizowane było bezpośrednio przez poszczególne placówki. W ramach ceny za usługę dowozu sprawowana była również opieka nad uczniami (opiekę sprawowała dodatkowa oprócz kierowcy osoba dorosła). Ogólny koszt dowozu uczniów wyniósł w 2022r. - 630 358,20 zł.

Baza placówek oświatowych funkcjonujących na terenie Gminy Iława jest dobra i ciągle unowocześniana. Również w 2022 r. trwały prace zmierzające do poprawy infrastruktury oświatowej. Przykładowo, w Szkole Podstawowej w Lasecznie zakończono generalny remont głównego budynku szkoły, oddano do użytkowania nowoczesne boisko wielofunkcyjne oraz rozpoczęto budowę sali gimnastycznej. Rozpoczęto również rozbudowę ZSP w Wiekielcu o boisko wielofunkcyjne i nowe skrzydło z przeznaczeniem na przedszkole.

Ogólne wydatki gminy na oświatę w 2022 r. (bez wydatków inwestycyjnych) wyniosły 22 227 784,82 zł, z czego 12 935 808,85 zł pokryte zostało z dotacji i subwencji oświatowej przekazanej z budżetu państwa oraz z pozostałych dochodów jednostek. Oznacza to, że subwencja i dotacja oświatowa z budżetu państwa wraz z pozostałymi dochodami jednostek pokrywały około 58% wszystkich wydatków oświatowych gminy.

Oprócz szkół publicznych na terenie Gminy Łława w 2022 r. funkcjonowały również dwie placówki niepubliczne. Były to: Szkoła Podstawowa we Frednowach z klasami I-III oraz Przedszkole we Frednowach. Według danych z września do placówek tych uczęszczało 9 uczniów (do szkoły) oraz 17 dzieci (do przedszkola). Obie placówki prowadziło Stowarzyszenie Przyjaciół Frednowa.

VI. Ochrona Zdrowia

Od 1 maja 2019 r. ochroną zdrowia na terenie gminy Łława zajmuje się Przychodnia KEMED, której właścicielem jest lek. med. Radosław Kędzia. Przychodnie w Rudzienicach i Ząbrowie są to dwie jednostki działające w ramach sieci Przychodni KEMED. Według stanu na dzień 31.12.2022 r. liczba udzielonych porad przez lekarzy w Przychodni KEMED w Rudzienicach wynosiła 18 900, a w Ząbrowie 19 200.

ZATRUDNIONY PERSONEL						
	Filia Ząbrowo			Filia Rudzienice		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Lekarze	4	4	4	3	3	5
Łącznie godzin pracy w tygodniu	50	50	80	50	50	70
Pielęgniarki	3	3	3	2	3	3
Położne	1	1	1	1	1	1
Rejestratorzy	1	1	1	0	0	0
Stomatolodzy	1	1	1	1	1	1
Higienistki stomatologiczne	1	1	1	1	1	1
Sprzątaczk	1	1	1	1	1	1

W 2022 roku budynek, w którym znajduje się przychodnia lekarska w Rudzienicach został nabyty na własność przez Pana Radosława Kędzia Prywatna Praktyka Lekarska Przychodnia KEMED. Obecnie w budynku przeprowadzany jest gruntowny remont. Została zainstalowana fotowoltaika oraz pompa ciepła. Zakupiono również nową aparaturę medyczną : holtery ciśnienia , holtery EKG – służące do monitoringu parametrów pacjenta przez 24 godziny, wyniki opisywane są przez specjalistę kardiologii.

Wszystkie świadczenia dla pacjentów udzielane są w ramach NFZ. W uzasadnionych przypadkach pacjenci mają wykonywaną biopsję tarczycy. Jako jedyny podmiot w powiecie ławskim i jeden z nielicznych w województwie warmińsko-mazurskim prowadzone są świadczenia w opiece koordynowanej. Obecnie są prowadzone rozmowy o partycypacji Gminy Ława w zakupie nowego USG dla pacjentów w Rudzienicach.

VII. Kultura

Podstawowym celem działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Lasecznie zgodnie ze statutem jest:

- prowadzenie działalności w zakresie upowszechniania kultury,
- tworzenie warunków dla rozwoju aktywnego uczestnictwa w kulturze,
- rozwój, podejmowanie działań dla zachowania tradycji oraz dziedzictwa kulturowego gminy Ława,
- tworzenie warunków dla rozwoju aktywnego uczestnictwa w kulturze mieszkańców,
- gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych,
- obsługę użytkowników, udostępnianie zbiorów, prowadzenie działalności informacyjnej o zbiorach własnych i innych bibliotek.

Oferta GOK Laseczno skierowana jest szczególnie do mieszkańców gminy Ława - 27 sołectw w tym 76 miejscowości. Oferta kulturalna skierowana jest do różnych grup wiekowych (dzieci, młodzież, osoby dorosłe i seniorzy). Współpraca ze społecznością lokalną obejmuje całe spektrum działań związanych z realizacją zadań. Są to m. in. ustalenia miejsca imprezy, wyznaczenia położenia sceny, stoisk twórców ludowych, uwzględnienia w ofercie GOK Laseczno oddolnych inicjatyw mieszkańców gminy Ława dotyczących m.in. zajęć animacyjnych. Wymienione działania poprawiają aktywność społeczno-kulturalną i wzmacniają relacje społeczne mieszkańców gminy Ława.

W roku 2022 działalność GOK w Lasecznie skoncentrowana była na kontynuacji i poszerzeniu działalności kulturalnej w zakresie :

1. Prowadzenia i wspierania działalności zespołów muzycznych

Zespołu ludowego „Gospoście”, zespołu folkowego „Morawa”, dziecięcego zespołu ludowego „Dzieci Ziemi Ławskiej”, zespołu „Grasz-Band”- poezja śpiewana, piosenka artystyczna, pop-rock. W skład w/w zespołów wchodzi dzieci, młodzież, osoby dorosłe z terenu gminy i powiatu ławskiego, w tym pracownicy GOK Laseczno. GOK zapewnia bazę lokalową, instrumenty muzyczne i profesjonalne nagłośnienie, zarówno na próby, jak i na koncerty. Zespoły ludowe posiadają kompletne stroje warmińskie, które zostały uzupełnione – zakup dla nowych członków zespołu „Dzieci Ziemi Ławskiej”. Występy zespołów, w zależności od potrzeb są rejestrowane przez pracowników GOK, przy użyciu kamer wideo, a także wysokiej klasy cyfrowego sprzętu audio. Nagrane materiały promują w/w zespoły na koncie Youtube, portalu Facebook i stronie www.goklaseczno.pl.

Ośrodek zachęca i wspiera finansowo udział naszych zespołów w warsztatach tańca i śpiewu, konkursach i festiwalach organizowanych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego i poza nim. Przykładem są festiwale w Jezioranach i Stawigudzie (Wojewódzki Przegląd Zespołów Śpiewaczych i Chórów).

W roku 2022 dziecięcy zespół ludowy „Dzieci Ziemi Ławskiej” wziął udział w konkursie wykonawców i zespołów ludowych pn. „Jawor u Źródeł Kultury” w ramach programu „EtnoPolska2022” w kategorii „Zespół folklorystyczny dziecięcy /młodzieżowy”. Zespół zajął 3 miejsce w 2022 roku, za co otrzymał nagrodę pieniężną oraz możliwość nagrania w studiu Polskiego Radia

w Olsztynie. W ramach ww. projektu została wydana publikacja, upamiętniająca konkurs w postaci książki z dołączoną płytą CD, na której umieszczone są utwory laureatów.

2. Prowadzenie zajęć cyklicznych i warsztatów.

W roku 2022 w GOK Laseczno prowadzone były:

- 1) próby zespołów Dzieci Ziemi Ławskiej, Gosposie, Morawa i Grasz-Band,
- 2) zajęcia koła rzeźbiarskiego w Lasecznie,
- 3) indywidualne warsztaty nauki gry na gitarze w Lasecznie,
- 4) Indywidualne warsztaty nauki gry na instrumentach klawiszowych w Lasecznie,
- 5) warsztaty plastyczne w Lasecznie, Stradomnie i Rudzienicach.

Efektom w/w zajęć były koncerty i wystawy kameralne oraz plenerowe o różnym zasięgu, organizowane przez GOK przy współpracy różnych instytucji i organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Ława i poza.

3. Organizacja, współorganizacja i realizacja imprez.

W roku 2022 zrealizowaliśmy następujące imprezy - imprezy w salach:

- 1) X Przegląd Kolęd i Pastoralek pn. „Kolęda uczy miłości”** – sala widowiskowa GOK
W imprezie wzięli udział uczniowie szkół podstawowych z Laseczna, Ławy, Nowego Miasta Lubawskiego, Susza, Marzęcic, Rudzienic, Kurzętnika, Starych Babięt i Ząbrowa. Organizator wręczył uczestnikom łącznie 17 upominków. W przeglądzie wzięło udział ośmiu solistów i sześć grup wokalnych (łącznie- 69 osób, przygotowanych przez 9 opiekunów) – 14.01.2022 r.,
- 2) Warsztaty folklorystyczne - śpiew i taniec ludowy** (otwarte, dla dzieci i młodzieży) - sala wiejska w Ząbrowie - 25.01.2022 r. W warsztatach wzięło udział 20 mieszkańców Ząbrowa i Laseczna.,
- 3) „Mama, tata i ja”- roli-poli** – zabawy muzyczne i rekreacyjne dla najmłodszych w Centrum Kulturalno-Rekreacyjnym w Stradomnie. Udział wzięło 6 osób - 25.01.2022 r.,
- 4) 30 Finał WOŚP – przejrzyj na oczy - 30.01.2022 r.** – we współpracy z ZSP Wikielec, OSP Wikielec, KGW z gminy Ława. Ze względu na obostrzenia pandemiczne, GOK włączył się do finału poprzez przekazanie Gminnemu Sztabowi WOŚP nr 6347 kilku przedmiotów na licytację internetową.,
- 5) Bal Karnawałowy** – podsumowanie ferii zimowych i przedstawienie **Teatru Błaznany Bębenek** w Ząbrowie / sztuka: „Smerfy 1- Ważniak w tarapatkach” – 04.02.2022 r.,

- 6) **„Koncert Walentynkowy” pn. „Najpiękniejsze utwory o miłości”**. Wystąpił bard i gitarzysta z Gdańska, **Arkadiusz Szulc** – recytacja wierszy - Danuta Glińska, Tomasz Kraweć, Ewa Romaniuk, Iwona Kamińska-Chmielarczyk, Wiktor Chmielarczyk i Henryk Plis - 13.02.2022 r.,
- 7) **„Gminne Obchody Dnia Kobiet”**- koncert i wernisaż malarski **Zbyszka Hofmana** pn. **„Barwy kobiety”**. W koncercie wystąpiło **Zbyszek Hofman Trio** – 06.03.2022 r.- Kawiarenka Artystyczna GOK.,
- 8) Sztuka teatralna pt. **„Freda i Zuza”** w wykonaniu warszawskich aktorek: Magdaleny Wołłejko, Lucyny Malec na scenie, oraz gościnnie – online Tomasza Stockingera, Pawła Wawrzeckiego, Elżbiety Zającowny, Marka Siudyma i Lesława Żurka. Głosu użyczyli- Ewa Wencel i Roman Frankl. Muzykę napisał Marcin Piękos. Sztukę wyreżyserowała Magdalena Wołłejko.,
- 9) **VIII Gminny Charytatywny Kiermasz Wielkanocny**, połączony z **XXVII Konkuresem plastycznym - Wielkanocne Inspiracje 2022** pn. **„Z nadzieją w sercu – granie i wspieranie”** na wykonanie świątecznych ozdób wielkanocnych. W konkursie wzięło udział 115 uczestników indywidualnych i grup. 12 uczestników zdobyło nagrody i wyróżnienia. Nagroda specjalna powędrowała do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Uczestnicy reprezentowali: SP Ząbrowo, ZSP Wikielec, GBP Laseczno, GOK, SP Susz, SP Kamieniec, GBP Ząbrowo, GBP Ławice, SP Gałdowo, SP Rudzienice, GBP Siemiany, SP Franciszkowo, Zespół Placówek Szkolno-Wychowawczych w Ławie, SP Gromoty i osoby prywatne z Mózgowa i Lubawy. W wyniku licytacji zebrano kwotę ponad 4 tys. zł, która została podzielona pomiędzy osoby potrzebujące z gminy Ława, a za 2 tys. zł. została zakupiona odzież, buty, środki czystości i żywność dla dwóch ukraińskich rodzin - łącznie 11 osób, w tym troje dorosłych. 13.04.2022 r.
- 10) **Uroczyste obchody świąt majowych** - impreza w Sali gimnastycznej ZSP Wikielec. Prezentacje pn. „Symbole narodowe”, odczytanie preambuły Konstytucji 3 Maja, prezentacja wierszy o Polsce w wykonaniu uczniów z Wikielca, konkurs plastyczny na żywo - Barwy Polski - zespołowe wykonanie prac plastycznych, Quiz wiedzy o Polsce z udziałem publiczności, wspólne wykonanie poloneza, narodowego tańca- z chorągiewkami i kotylionami i wspólne wykonani piosenki pn. „Poemat”- 29.04.2022 r.
- 11) Konkurs recytatorski pn. **„Majowe spotkania z poezją – wokół Romantyzmu”**. W konkursie wzięli udział uczniowie szkół podstawowych w trzech kategoriach: I-III, IV-VI i VII-VIII. Swoich reprezentantów zgłosiły szkoły podstawowe z : Gromot, Wikielca, Gałdowa, Rudzienic, Ząbrowa, SP nr 4 w Ławie i Franciszkowa. W sumie na scenie w GOK wystąpiło 36 uczestników, spośród których 12-tu otrzymało nagrody i wyróżnienia. Gościem specjalnym konkursu była pani dr Ewa Pałuska - Szozda, aktorka Teatru im. Stefana Jaracza w Olsztynie, wykładowca specjalizująca się w scenach granych prozą klasyczna, w ruchu/rezonatorach i udzielająca konsultacji logopedycznych. 19.05.2022 r.
- 12) **„Dzień Matki”**- w ząbrowskiej sali wiejskiej odbyła się uroczystość zorganizowana przez GOK Laseczno. Zostały wystosowane zaproszenia imienne do mam dzieci z zespołu „Dzieci Ziemi Ławskiej”, który z tej okazji dał mini-koncert utworów ludowych połączonych z tańcem.

Scenografię tworzyły prace dzieci, młodzieży i dorosłych, którzy uczestniczyli w cotygodniowych warsztatach plastycznych, prowadzonych przez panią Danutę Glińską w Stradomnie, Lasecznie i Rudzienicach. Pomiędzy utworami okolicznościowe wiersze recytowali członkowie „DZI”, a gościnnie Klara Żurawska z SP Ząbrowo. 26.05.2022 r.,

13) Narodowe Czytanie - Rok Romantyzmu - GOK Laseczno we współpracy z GBP Ząbrowo i GBP Laseczno zorganizował uroczystość w sali wiejskiej w Ząbrowie. Dyrektor GOK wraz z Pracownikami zaprezentowała wiersz pt. „Pani Twardowska”. Fragmenty wybranych ballad Adama Mickiewicza czytali: z-ca wójta Andrzej Brach, sołtys Ząbrowa Beata Nowakowska, prezes Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Ząbrowa Danuta Śliżewska oraz Małgorzata Osowska i Marianna Staniak. Uczniowie SP Ząbrowo i SP Laseczno, przygotowani przez polonistkę Barbarę Kowalską zaprezentowali najstynniejsze ballady Adama Mickiewicza: „Romantyczność”, „Lilije”, „Świtez”, „Świtezianka” i „Powrót taty”. Spotkanie zakończyło się wspólnym śpiewaniem utworów nawiązujących do epoki Romantyzmu. 03.09.2022 r.

06.10.2022 r. We współpracy GBP Rudzienice odbyło się czytanie „Ballad i romansów” Adama Mickiewicza w Rudzienickiej bibliotece. Udział wzięli: z-ca wójta Andrzej Brach, radna gminy Ława Zofia Fota, była dyrektor SP Rudzienice Maria Sak, pani Iwona Kamińska – Chmielarczyk, pani Grażyna Piękos i pan Henryk Plis. Utwory Mickiewicza („Romantyczność”, „Świtezianka”, „Lilije”, „Powrót taty”, „Rękawiczka”) czytali uczniowie przygotowani przez polonistki Danutę Taborek i Ewę Węgorzewską,

14) Jesienna Biesiada - Spotkanie integracyjne z seniorami w Tynwałdzie. 09.10.2022 r.,

15) Jesienna Zaduma - spotkanie integracyjne z seniorami w Szymbarku. Uczestnicy bawili się przy piosenkach śpiewanych przez panią Grażynę Piękos. GOK zorganizował nagłośnienie imprezy. 15.10.2022 r.,

16) Gminne obchody Dnia Edukacji Narodowej w Lasecznie – uroczystość z udziałem nauczycieli i pracowników gminnej Oświaty. Instruktorzy GOK przygotowali scenografię sali, nagłośnienie i na zakończenie dyrektor GOK Grażyna Piękos zaprezentowała kilka utworów muzycznych. 14.10.2022 r.,

17) „Muzyczne Zaduszki pn. Muzyczni przyjaciele w naszej pamięci” – koncert połączony z wernisażem metaloplastyki Rafała Szulca, artysty mieszkającego w gminie Ława, laureata konkursu „Talent roku 2022”. W koncercie poświęconym zmarłym kolegom i koleżankom współpracującym z GOK wzięli udział muzycy działający w GOK Laseczno i ławski Ława All Stars Big Band pod kierownictwem Bartłomieja Żółtowskiego. Imprezie towarzyszyła prezentacja multimedialna przedstawiająca zdjęcia muzyków z różnych koncertów. Wspomnieniami o nich podzieliła się dyrektor GOK Grażyna Piękos. Wśród publiczności obok władz gminnych zasiadały zaproszone rodziny zmarłych kolegów i mieszkańcy gminy Ława, miasta Ława, Susza, Lidzbarka, Malborka i Nidzicy. 28.10.2022 r.,

18) Spotkanie z okazji „Dnia Kundelka” z okazji nieformalnego polskiego święta psów wielorasowych, adresowana przez GOK do uczniów klas IV-VII z SP Laseczno. Młodzież

wysłuchała ciekawej prelekcji kierownika ławskiego schroniska Katarzyny Jakimowicz i Magdaleny Gutkowskiej - Lewandowskiej. Podczas imprezy uczestnicy podziwiali portrety psów w technice suchej pasteli, autorstwa Danuty Glińskiej. O swoich doświadczeniach związanych z posiadaniem pieska mówiła autorka prac i dyrektor GOK Grażyna Piękos, która moderowała spotkanie. Uczniowie SP Laseczno zebrali dużo karmy dla psów i kotów, która została przekazana do schroniska.,

19) Konkurs plastyczny związany ze Świętem Niepodległości Polski pn. „Piękna i Niepodległa”.

31.10.2022 r.,

20) Koncert Niepodległościowy - 11.11.2022 r. Koncert rozpoczął się od wspólnego odśpiewania

Hymnu Państwowego i „Roty”. W programie: wręczenie nagród laureatom festiwalu polskiej pieśni i piosenki, oraz konkursu plastycznego pn. „Piękna i Niepodległa”. W części artystycznej wystąpiły „Dzieci Ziemi Ławskiej”, „Gospoście”, laureaci XI Rejonowego Festiwalu Pieśni i Piosenki Polskiej i gwiazda koncertu: gdański zespół „Artis” w składzie: solista (baryton), dwoje skrzypiec, puzon i fortepian, z repertuarem polskich pieśni patriotycznych. Gośćmi honorowymi koncertu byli, oprócz władz gminnych, poseł na Sejm RP Zbigniew Ziejewski, Przewodnicząca Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego Bernadeta Hordejuk i Starosta Powiatu Ławskiego Bartosz Bielawski. Wśród publiczności pojawili się mieszkańcy gminy Ława, miasta Ława, Lubawy, Susza, Nowego Miasta Lubawskiego, Kurzętnika, Marzęcic i Brodnicy.,

21) Spotkanie autorskie z Krzysztofem Piersą, pisarzem i terapeutą uzależnień. Autorem

poradników „Komputerowy ćpun”, „Trener marzeń”, „Złota rybka w szambie - jak poradzić sobie z uzależnieniem od smartfona i Internetu” oraz serii fantastycznej „Kosmiczne bobry”. Spotkanie adresowane do uczniów szkół podstawowych w Ząbrowie, Lasecznie, Gałdowie i Rudzienicach. Impreza we współpracy z bibliotekami gminnymi w Lasecznie, Ząbrowie i Rudzienicach. 07.11.2022 r.,

22) Wystawa fotografii Czesława Wasiłowskiego pn. Stachura nad Jeziorakiem. We współpracy

z GBP Siemiany GOK zaprezentował mieszkańcom gminy Ława wybrane fotografie ławskiego artysty związane z przyrodą wokół najdłuższego jeziora w Polsce, nad którym przebywał poeta Edward Stachura. 08.12.2022 r.,

23) VIII Gminny Charytatywny Kiermasz Bożonarodzeniowy pn. „Podziel się sercem, jak

opłatkiem” w Lasecznie. Kiermasz poprzedzał konkurs plastyczny na wykonanie ozdób i stroików świątecznych, adresowany do dzieci, młodzieży i osób dorosłych. Prace zostały wystawione na licytację podczas kiermaszu. Najładniejsze prace zostały nagrodzone (łącznie 22 osoby). Wszyscy uczestnicy i podmioty delegujące autorów otrzymali pamiątkowe dyplomy. Wśród autorów znaleźli się członkowie Klubów Seniora z terenu gminy Ława, uczniowie gminnych szkół podstawowych, Kół Gospodyń Wiejskich, Gminnych Bibliotek Publicznych, GOPS-u oraz dorosłe osoby niezrzeszone z Ławy. Z licytacji powstałych prac GOK uzyskała 5 523 zł, które zostały rozdzielone na rehabilitację osoby dorosłej, muzyka współpracującego

z GOK i pogorzalców z Szeplerzyny. Licytacje prowadziła dyrektor GOK Laseczno. 18.12.2022 r.,

24) Wigilia pracownicza w GOK Laseczno. Impreza zamknięta. Integracja pracowników GOK z zaproszonymi gośćmi, którzy przez cały rok wspierali naszą instytucję, lub bezpośrednio z nią współpracowali. Wspólne śpiewanie kolęd i dzielenie się opłatkiem. 22.12.2022 r.

Imprezy w plenerze:

- 1) **Miejsko – Gminne Obchody Dnia Strażaka** – Impreza w Stradomnie rozpoczęła się Mszą Św. Polową. Po części oficjalnej wystąpiły dzieci z ZSP im. Jana Pawła II w Wikielcu i suski zespół „Jaśko Band”. 14.03.2022 r.,
- 2) **Gminne Obchody Dni Rodziny w Gałdowie** – impreza zorganizowana przy udziale SP Gałdowo, Placówki Wsparcia Dziennego Gminy Ława, Rady Sołectkiej Sołectwa Gałdowo, OSP Gałdowo i KGW Gałdowo, rozpoczęła się Msza Św. Polową, w części artystycznej zaprezentowali się uczniowie SP Gałdowo (pokazy tańca, prezentacja mody ekologicznej- Pokaz Awangarda), i ludowy zespół „Dzieci Ziemi Ławskiej”. Gwiazdą Dni Rodziny był Jacek Dymek, który wykonał największe przeboje Elvisa Presleya. 26.05.2022 r.,
- 3) **„Gminne Obchody Dnia Dziecka” w Wikielcu** - z powodu silnego deszczu impreza odbyła się wyjątkowo w Sali gimnastycznej ZSP Wikielec. GOK przygotował szereg animacji (bieg z kapeluszem, rzut woreczkiem do tacek, przeciąganie liny, taniec z balonami, skakanie na piłkach) a pomiędzy nimi tańce z elementami zumbi.,
- 4) **„Stachuriada” pn. „Dotknę cie słowem i muzyką ...”** – W Siemianach, w Letniej Czytelni biblioteki, przy współpracy GBP Siemiany, GOK zorganizował imprezę poświęconą twórczości Edwarda Stachury, patrona siemiańskiej biblioteki. Z tej okazji miała miejsce prezentacja poświęcona życiu i twórczości poety, wsparta filmem i koncert „Kuby i Melanii”. W drugiej części „Stachuriady” publiczność, wśród której byli muzycy i wokaliści, została zaproszona do poetyckiego jam-session przy ognisku i innych atrakcjach. 03.06.2022 r.,
- 5) **„Jarmark Ludowy”** w Rudzienicach – wydarzenie pod patronatem wójta gminy Ława Krzysztofa Harmacińskiego przyciągnęła liczną grupę mieszkańców sołectwa, gminy oraz gości. Tradycyjnie imprezę poprzedziła Msza Św. Po części oficjalnej odbyło się widowisko historyczne, zaprezentowane przez uczniów SP Rudzienice, pn. „1249”. Kolejno na scenie wystąpiły zespoły ludowe „Gospoście” i „Morawa”, a po nich Daria Dąbkowska znana z programu The Voice Kids. Gwiazdą wieczoru był olsztyński – olsztyński zespół „Solid Rock”, który uraczył publiczność piosenkami z repertuaru amerykańskiej grupy „Dire Straits” i innych czołowych wykonawców światowego rocka. Podczas „Jarmarku” nie zabrakło atrakcji dla najmłodszych, prowadzonych przez

instruktorów GOK (gier i zabaw). Można było także odwiedzić galerię malarską i kącik „książek zaczytanych” GBP Rudzienice. Organizatorami byli: Gmina Łława, sołtys i Rada Sołecka Rudzienic, Towarzystwo Ziemi Rudzienickiej, Gminny Ośrodek Kultury w Lasecznie, Szkoła Podstawowa w Rudzienicach i OSP Rudzienice. 11.06.2022 r.,

- 6) **„XVII Festyn Behringowski”** w Ławicach. Po raz kolejny nasz Ośrodek, przy współpracy Rady Sołeckiej Ławic, Fundacji E. von Behringa, OSP Ławice i KGW Ławice zorganizował imprezę poświęconą nobliście Emilowi von Behringowi. Festynowi towarzyszyła wystawa fotograficzna pn. „Ławiczenie w starej fotografii”. Część artystyczną rozpoczęły dzieci z SP Gromoty, a po nich zaprezentował się zespół „Gospoście”. Gwiazda wieczoru była Ewa Alchimowicz-Wójcik. W czasie koncertu artystka zaśpiewała znane światowe przeboje pop i utwory z muzyki filmowej, przy akompaniamencie pianisty Łukasza Józwiaka i nagrań w aranżacji męża artystki. 18.06.2022 r.,
- 7) **„Ząbrowiada”** – impreza z wieloletnią tradycją. Organizowana przez GOK Laseczno, Sołtysa i Radę Sołecką Ząbrowa, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Sołectwa Ząbrowo, KGW Ząbrowo i OSP Ząbrowo. W roku 2022 na scenie pojawiły się „Dzieci Ziemi Łławskiej”, reaktywowany po wielu latach przerwy, ząbrowski zespół „Decybelsi” i działający w GOK zespół „Grasz Band”. Imprezie towarzyszyła wystawa „Ząbrowo na starej fotografii”, którą przygotował GOK. 02.07.2022 r.,
- 8) **„Laseczniada”** – impreza o podobnym charakterze do „Ząbrowiady”. Organizatorami byli: „Sołtys i Rada Sołecka Laseczna, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Sołectwa Laseczno, Gminny Ośrodek Kultury w Lasecznie i OSP Laseczno. „Laseczniadę” poprzedził turniej piłki plażowej. Zwycięskim drużynom puchary i dyplomy wręczył wójt Krzysztof Harmaciński, który patronował całej imprezie. Prezentacje artystyczne rozpoczął zespół folkowy „Morawa”, a zakończył „Blues Station”. Imprezę zakończyła zabawa „pod gwiazdami” z zespołem „Maxel Live”. 09.07.2022 r.,
- 9) **Międzypokoleniowe Spotkanie z Kulturą Warmii i Mazur** – we współpracy z Fundacją Zamek Szymbark. Gminny Ośrodek Kultury zorganizował scenę i nagłośnienie. Wystąpiły zespoły działające w GOK: „Morawa” i „Dzieci Ziemi Łławskiej”. Dyrektor GOK Grażyna Piękos prowadziła warsztaty tańca ludowego dla wszystkich chętnych. 17.07.2022 r. ,
- 10) **Dożynki Parafialne w Szalkowie**- instruktorzy GOK pod kierunkiem dyr. Grażyny Piękos przeprowadzili gry zabawy i animacje dla dzieci, młodzieży i dorosłych. 28.08.2022r.,
- 11) **Festyn dobrych sąsiadów w Woli Kamieńskiej: GOK zorganizował** „Potyczki sąsiedzkie”- animacje, gry i zabawy dla dzieci, młodzieży i dorosłych, sztafetę sąsiedzką, quiz o dobrym sąsiedzie i konkurs plastyczny pn. „Mój wspaniały sąsiad”. 27.08.2022 r.,

- 12) **Piknik Rodzinny w Tynwałdzie** - Wystąpił zespół ludowy „Gospośie”, działający w GO, instruktorzy zorganizowali liczne animacje, wspólne tańce i konkurs plastyczny pn. „Tynwałdzki pejzaż”.20.08.2022 r.,
- 13) **Piknik Integracyjny - zakończenie lata w Siemianach**. GOK we współpracy z Radą Sołecką Sołectwa Siemiany, OSP Siemiany i GBP Siemiany zorganizował gry, zabawy, konkursy z nagrodami dla dzieci, młodzieży i dorosłych, kiermasz książek „zacytanych” i plebiscyt na „Najlepszego Czytelnika” Siemian. Imprezę prowadziła dyrektor GOK Grażyna Piękos.,
- 14) **Piknik Balonowy w Nowej Wsi** - GOK zorganizował gry i zabawy dla dzieci i dorosłych. W części artystycznej wystąpił zespół „Grasz Band”, kierowany przez dyrektor GOK Grażynę Piękos. 10.09.2022 r.,
- 15) **Piłkarska akcja charytatywna pn. „Gramy i pomagamy”**. Licytację sportowych koszulek i gadżetów prowadziła dyrektor GOK Grażyna Piękos, która wykonała szereg przebojów polskiej piosenki. Instruktorzy GOK postawili małą scenę i zadbali o nagłośnienie licytacji i koncertu.

Największe imprezy organizowane i współorganizowane przez GOK :

1) XVI Festiwal nad Jeziorakiem – Siemiany

Festiwal odbył się w dniach 22-23 lipca 2022r. Wzięli w nim udział artyści polscy i po raz pierwszy wykonawca zagraniczny: Grasz Band, Varius Manx &Kasia Stankiewicz, Poparzeni kawą trzy, Czerwony Tulipan, kabarety- Czesuaf, Ani Mru-Mru i największa gwiazda, były członek zespołu „Genesis” Ray Wilson z zespołem. Imprezę prowadzili: Robert Jarek i Artur Barciś, a współprowadziła dyrektor GOK Grażyna Piękos. W drugim dniu odbył się Konkurs Muzycznych Talentów, który wyłonił laureatów nagrodzonych finansowo i rzeczowo/nagrody w kwotach: 2x 1500 zł Grand Prix- 2 nagrody równorzędne, 3 wyróżnienia po 1000 zł i mikrofon wokalny/. Uczestnicy otrzymali też pamiątkowe dyplomy. W jury zasiadali: dr Ewa Alchimowicz – Wójcik, Stefan Brzozowski i Ewa Cichocka. GOK zajmował się organizacją imprezy od strony artystycznej i technicznej. Sponsorem strategicznym imprezy była firma „Szynaka Meble sp. z o.o.”,

2) XXIV Spotkania z Folklorem – Szałkowo 31.07.2022 r.

W imprezie wzięło udział 13 zaproszonych zespołów ludowych i folkowych: Gospośie /GOK Laseczno/, Wrzos/Kownatki Szkotowskie/, Kalina/Kisielice/, Dzieci Ziemi Ławskiej/GOK Laseczno/, Pomerbania/Jędrychowo/, Sami Swoi/Tylice/, Warmianki/Miłakowo/, Jezioranie/Jeziorany/, Pasłęczanie/Markusy/, Ornecianie/ Orneta/, Ostródzianie/Ostróda/, Morawa/GOK Laseczno/ i gwiazda wieczoru Śparogi z Olsztynka. Każdy podmiot wykonawczy otrzymał pamiątkowy dyplom i rzeźbę przedstawiającą „Laseczniankę”. GOK Laseczno zorganizował imprezę we wszystkich aspektach artystycznych, logistycznych, technicznych i graficznych/ plakaty, zaproszenia, identyfikatory i inne materiały/.,

3) **Gminne Święto Rolnicze – Gulb 03.09.2022 r.**

Impreza rozpoczynająca się Mszą Św. I uroczystym złożeniem na ołtarzu, przez Starostów darów ziemi. Część oficjalna składała się z przemówień Wójta Gminy Ława oraz zaproszonych gości, wręczenia odznaczeń i wyróżnień przodującym rolnikom i konkursu wieńców dożynkowych.

Program artystyczny rozpoczął się od wspólnego programu zespołów ludowych i folkowego, działających w GOK Laseczno: Dzieci Ziemi Ławskiej, Gosposie i Morawa. Następnie zaprezentowali się goście z litewskiej gminy Pagiegai /Pagiegai Folk Group/ w programie z projektu „Plon niesiemy plon...tradycja dożynek w gminie Pagiegai i gminie Ława”. Goście z Litwy i zespoły gokowskie wykonały wspólnie poloneza, do którego przyłączyli się goście imprezy i część publiczności.

W dalszej części koncertu wystąpili: Śparogi z Olsztynka i gwiazda wieczoru- Barticky Band. GOK Laseczno przygotował część artystyczną, techniczną /scenę, garderoby, nagłośnienie, oświetlenie i dożynkową scenografię sceny nawiązującą do dożynek/ i graficzną/ baner na scenę, plakaty, zaproszenia, identyfikatory – wydruk- usługi zewnętrzne. Imprezę zakończyła zabawa taneczna. *„Przedsięwzięcie współfinansowane przez Samorząd Województwa Warmińsko – Mazurskiego w ramach Konkursu WM DLA WM 2022. Wsparcie współpracy międzynarodowej JST w województwie Warmińsko – Mazurskim w 2022 roku”.*

4) **XI Rejonowy Festiwal Pieśni i Piosenki Polskiej pn. „Śpiewam, więc jestem”. 03.11.2022 r.**

Festiwal miał charakter konkursu. Adresowany był do uczniów szkół podstawowych, średnich i osób dorosłych, pogrupowanych w cztery kategorie wiekowe. Profesjonalne jury wyłoniło laureatów, którym wręczono po trzy nagrody i dodatkowe wyróżnienia w każdej kategorii. Wszyscy uczestnicy, opiekunowie i podmioty delegujące / szkoły, domy kultury, niezrzeszeni/ otrzymali pamiątkowe dyplomy. W konkursie wzięli udział uczniowie szkół gminy Ława/SP Franciszkowo, Gałdowo, Rudzienice, Laseczno, Ząbrowo, Gromoty/, miasta Ława, powiatu nowomiejskiego /Marzęcice, Brzozie, Kurzętnik, Prątnica/ i powiatu ławskiego / Piotrkowo, Susz/. Według oceny jury/ Stanisław Kożuchowski- przewodniczący, Krzysztof Olszewski i Grażyna Piękos, poziom wykonawczy uczestników był wysoki. Konkurs odbył się w specjalnie przygotowanej scenerii i otoczeniu rzeźb metaloplastycznych autorstwa Rafała Szulca/ Talent Roku 2022 w województwie Warmińsko-Mazurskim/.

4. **Działalność Gminnych Bibliotek Publicznych**

W roku 2022 w gminie Ława działało 5 Bibliotek: w Lasecznie, Ławicach, Rudzienicach, Siemianach i Ząbrowie. Na koniec 2022 roku stan księgozbioru w bibliotekach gminy Ława przedstawia się następująco:

Biblioteki posiadają **30153** vol. w tym:

literatura dla dorosłych - 12740	literatura dla dzieci i młodzieży- 11406
literatura popularno – naukowej- 5551	materiały audiowizualne - 401

W poszczególnych bibliotekach znajduje się:

w Lasecznie: 6818 vol., w tym:

literatura dla dorosłych- 2977	literatura dla dzieci i młodzieży- 3661
literatura Popularno- naukowa- 94	+ materiały audiowizualne – 86

w Ławicach: 6162 vol., w tym:

literatura dla dorosłych - 2546	literatura dla dzieci i młodzieży- 1944
literatura popularno-naukowa- 1572	mat. audiowizualne – 100

w Rudzienicach: 4866 vol., w tym:

2425 vol. literatura dla dorosłych	1587 vol. literatura dla dzieci i młodzieży
768 vol. literatura popularno- naukowa	mat. audiowizualne – 31

w Siemianach: 6259 vol., w tym

3326 vol. literatura dla dorosłych	1833 vol. literatura dla dzieci i młodzieży
1020 vol. literatura popularno- naukowa	+ mat. audiowizualne – 80

w Zabrowie: 6048 vol., w tym

1466 vol. literatura dla dorosłych	2381 vol. literatura dla dzieci i młodzieży
2097 vol. literatura popularno- naukowej	+ mat. audiowizualne. – 104

W wyniku selekcji księgozbioru wycofano w sumie **170** vol.

Z bibliotek wypożyczono na zewnątrz: 9718 vol.

- w tym dla dorosłych **6328**,
- dla dzieci **2567** i **707** innych
- oraz materiałów audiowizualnych- **202** .

Liczba zarejestrowanych czytelników, to w sumie **1975**, w tym **403** do lat **15**.

W bibliotekach odbyły się animacje, spotkania autorskie, zajęcia plastyczne, zajęcia sportowe integracje w plenerze, głośne czytanie i inne.

Biblioteki postrzegane są w środowisku lokalnym jako instytucje aktywne, otwarte na potrzeby środowiska, potrzebne lokalnemu środowisku i odpowiednio wyposażone. Są one także miejscem spotkań dzieci i młodzieży. Dzieją się w nich ciekawe wydarzenia kulturalne (spotkania z autorami, ciekawymi ludźmi, aktorami, konkursy andrzejkowe, lekcje biblioteczne- itp.), w których realizuje się własne pomysły (zabawy, wycieczki, konkursy). Dzieci i młodzież chętnie korzystają z komputerów Apple iMac. Wielkim atutem są z pewnością estetyczne, wyremontowane i wyposażone w nowe meble wnętrza.

We wrześniu Gminne Biblioteki (Gminna Biblioteka Publiczna w Lasecznie i jej cztery filie: w Ławicach, Rudzienicach, Siemianach i Ząbrowie) po raz kolejny włączyły się do ogólnopolskiej akcji pn. „Narodowe Czytanie”

W tej chwili cztery biblioteki: w Ząbrowie, Lasecznie, Rudzienicach i Siemianach reprezentują wysoki poziom estetyki i funkcjonalności. Biblioteka w Ławicach jest w dobrym stanie.

5. Projekty inwestycyjne

W 2022 roku Dyrektor GOK Laseczno – Grażyna Piękos podpisała umowę o dofinansowanie projektu pn. „Wyposażenie Gminnego Ośrodka Kultury w Lasecznie w sprzęt oświetleniowy, multimedialny, komputerowy wraz z oprogramowaniem, pętlę indukcyjną oraz w instrumenty muzyczne w celu dostosowania ośrodka do nowoczesnej działalności kulturalnej”.

Zadanie polega na dostosowaniu Gminnego Ośrodka Kultury w Lasecznie do nowoczesnej działalności kulturalnej poprzez zakup sprzętu oświetleniowego, multimedialnego, komputerowego wraz z oprogramowaniem oraz instrumentów muzycznych.

Głównym celem zadania jest:

- zapewnienie mieszkańcom gminy Ława satysfakcjonującej jakości życia poprzez osiągnięcie spójności ekonomicznej, społecznej i przestrzennej z najbardziej rozwiniętymi gminami wiejskimi regionu i kraj;
- uatrakcyjnienie oferty kulturalnej dzięki wykorzystaniu nowoczesnych rozwiązań technologicznych w zakresie oświetlenia scenicznego oraz multimediiów;
- zapewnienie możliwości bezpośredniego uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych osobom słabosłyszącym;
- zwiększenie uczestnictwa dzieci i młodzieży w nieodpłatnych zajęciach kulturalnych (dzięki zakupowi instrumentów muzycznych), służącym budowaniu nowej tożsamości regionalnej, nawiązującej do dziedzictwa muzycznego (rozwój działalności zespołów folklorystycznych).

Projekty miękkie zrealizowane w 2022 r.:

- „Plon niesiemy plon...tradycja dożynek w gminie Pagegai i gminie Ława”.

Celem realizacji projektu było zacieśnienie współpracy pomiędzy gminą Ława a gminą Pagegai; poznanie obrzędów dożynekowych Litwy i Polski, poznanie pieśni, tańców ludowych przez uczestników Święta Plonów w Gulbiu; poznanie sposobów kultywowania kultury i tradycji ludowej obydwu gmin (gmina Pagegai i gmina Ława); poznanie uroków ziemi elbląskiej i zasobów Muzeum Archeologiczno-

Historycznego w Elblągu; wymiana doświadczeń i wspólna zabawa przy muzyce ludowej; poznanie kultury ludowej Litwy i folkloru warmińsko-mazurskiego; wymiana repertuaru obydwu zespołów; zaktywizowanie społeczności lokalnej (mieszkańców Gulbia i okolic).

Opis osiągniętych rezultatów:

- zaprezentowano ludowe obrzędy dożynkowe uczestnikom warsztatów muzyki ludowej – 30 osób;
- zapoznano uczestników konferencji ze sztuką ludową Polski i Litwy – 60 osób;
- zaprezentowano muzykę folklorystyczną publiczności Święta Plonów w Gulbiu – 900 osób;
- zaktywizowano artystycznie i społecznie uczestników wydarzeń artystycznych – 900 osób;
- wypromowano województwo warmińsko-mazurskie w kraju i za granicą.

- XVI Festiwal „Nad Jeziorakiem” Siemiany 2022

Festiwal "Nad Jeziorakiem" Siemiany 2022 odbył się po raz szesnasty. Głównym celem projektu było zaprezentowanie najwartościowszych zjawisk muzycznych w wykonaniu artystów prezentujących poezję śpiewaną, piosenkę kabaretową i artystyczną w wykonaniu artystów uznanych jak i młodych twórców z terenu całej Polski, ze szczególnym uwzględnieniem twórców i artystów regionalnych. Festiwal miał formułę dwudniową. W pierwszym dniu imprezy wystąpili artyści i zespoły takie jak: „Grasz Band”, "Varius Manx" Kasia Stankiewicz, „Poparzeni Kawą Trzy”, „Kabaret Czesuaf”. Drugi dzień Festiwalu rozpoczął się Konkursem Muzycznych Talentów. Jury wyłoniło laureatów Konkursu, którzy wzięli udział w wieczornym koncercie.

Oprócz młodych artystów na scenie zaprezentowały się następujące zespoły i kabarety: "Czerwony Tulipan", Ray Wilson z zespołem, "Kabaret Ani Mru Mru". Pierwszy dzień Festiwalu zgromadził 2000 widzów, natomiast drugi dzień Festiwalu 2500 widzów.

- Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych

Gminna Biblioteka Publiczna w Lasecznie oraz jej filie zakupiły łącznie 1140 nowości wydawniczych z podziałem na literaturę piękną dla dorosłych - 763 vol. co daje 67% ogółu, literaturę dziecięcą - 246 vol. tj. 21%, literaturę popularno-naukową - 90 vol. tj. 8% oraz 41 vol. audiobooków - 4%. Zakupione nowości cieszą się dużą popularnością, czym zwiększają czytelnictwo we wszystkich GBP w gminie Ława. Uzupełniany na bieżąco księgozbiór cieszy się wśród czytelników dużym zainteresowaniem, co skutkuje pozyskaniem nowych czytelników w różnym wieku. Dzięki systematycznym zakupom nowości czytelniczych poszerzamy ofertę czytelniczą dla coraz bardziej wymagającego czytelnika.

6. Współpraca

Gminny Ośrodek Kultury w Lasecznie współpracował i współpracuje z Urzędem Gminy Ława, Starostwem Powiatu Ławskiego, ze Szkołami Podstawowymi z terenu gminy Ława, a także z przedsiębiorcami prywatnymi, z organizacjami pozarządowymi (OSP, Stowarzyszenia - 4) z terenu miasta Ława, gminy Ława, powiatu ławskiego, pobliskimi domami kultury z powiatu ławskiego i nowomiejskiego, z jedenastoma Kołami Gospodyń Wiejskich z terenu gminy Ława, z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ławie.

VIII Sport

W gminie Iława działa 5 piłkarskich klubów sportowych: GKS LZS Wikielec, LZS OHI Frednowy, LZS Czarni Rudzienice, LZS Zamek Szymbark oraz LZS Osa Ząbrowo. Za koordynację działań z dziedziny sportu odpowiada Gminne Zrzeszenie Ludowych Zespołów Sportowych. Gmina Iława osiąga liczne sukcesy sportowe. Najważniejsze z nich to:

- Gmina Iława nominowana w kategorii Piłkarski Samorząd Roku 2022,
- Zwycięstwo GKS LZS Wikielec w Finale Wojewódzkiego Pucharu Polski,
- Sukcesy odnosili również mieszkańcy gminy: Damian Józefowicz to pochodzący z Dziarn wioślarz, zdobywca Złotego Medalu na Młodzieżowych Mistrzostwach Europy w Belgii. Ogromny sukces osiągnęła również pochodząca z naszej gminy żeglarka Agata Barwińska. W Mistrzostwach Europy we Francji zdobyła złoty medal.

Sportowcy z terenu gminy brali udział w wielu imprezach sportowych organizowanych przez prowadzonym przez Warmińsko-Mazurskie LZS, lekkoatletyce, biegach przełajowych, piłce nożnej. Kluby piłkarskie działające na terenie gminy grają w różnych klasach rozgrywkowych: IV liga, klasa okręgowa, klasa A i klasa B.

W 2022 roku gmina organizowała bardzo wiele imprez sportowych takich jak: Fiesta Balonowa, Turnieje halowe w piłce siatkowej i piłce nożnej seniorów oraz szkół gminnych, Turniej Piłkarski o Puchar Wójta Gminy Iława, „18. Rajd Papieski św. Jana Pawła II” , III Charytatywny Bieg „Dobro Wraca”, Bieg Przełajowy „Zasuway” vol. III, Ogólnopolski Turniej Tańca Sportowego o Puchar Wójta Gminy Iława, IX Regaty o Puchar Wójta Gminy Iława, 64. Wojewódzki Finał Turnieju Szachowego LZS o Złotą Wieżę, VI Bieg o Puchar Wójta Gminy Iława, Wojewódzkie Finały Piłkarska Kadra CzeKa, Finał Wojewódzkiego Pucharu Polski I Ogólnopolskie Igrzyska Aktywnych Wsi, i wiele innych.

Gmina Iława posiada także odpowiednią infrastrukturę sportową; w Wikielcu funkcjonuje i cieszy się dużą popularnością boisko ORLIK 2012, w szkołach w Ząbrowie, w Gałdowie, w Rudzienicach i we Franciszkowie działają boiska wielofunkcyjne. Dzieci, młodzież i cała społeczność gminna korzysta z sal sportowych w 5 sołectwach (w Wikielcu pełnowymiarowa), a w 22 sołectwach znajdują się boiska piłkarskie. Infrastruktura sportowa jest wciąż rozbudowywana. W Wikielcu funkcjonuje zmodernizowany stadion, w ubiegłym roku powstały: boisko wielofunkcyjne w Lasecznie (a nowoczesna sala gimnastyczna jest w budowie), boisko wielofunkcyjne w Wikielcu. Została zbudowana ścieżka rowerowa Ząbrowo - Segnowy o długości ponad 1500 m. Całkowita wartość zadania wyniosła ponad 2 mln zł.

Władze gminy rokrocznie przeznaczają na funkcjonowanie sportu, stypendia sportowe i poprawę infrastruktury na terenie gminy Iława znaczne kwoty finansowe.

IX. Sprawy społeczne

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łławie jest samodzielną jednostką budżetową Gminy Łława, funkcjonującą w Łławie przy ul. Dąbrowskiego 17A. W 2022 r. zatrudniał na umowę o pracę 41 osoby. Realizuje zadania ustawowe gminy m.in. z zakres: pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, funduszu alimentacyjnego, dodatków mieszkaniowych, karty dużej rodziny, stypendium szkolnego, świadczeń wychowawczych, świadczeń rodzinnych, zasiłku dla opiekuna.

Przy stanie ludności na koniec grudnia 2022 r. w ilości 12 871 mieszkańców gminy w roku sprawozdawczym z usług GOPS skorzystało:

- z pomocy społecznej 404 rodzin (988 osób w rodzinach), co stanowi 7,7% ogółu mieszkańców
- ze świadczeń rodzinnych 581 rodzin (2 034 osób w rodzinach), co stanowi 15,8% ogółu mieszkańców.

Na realizację powierzonych działań GOPS w Łławie wydatkował w 2022 r. łącznie 22 499 999,61zł – co stanowi 96,18% planowanego budżetu – z czego na pomoc społeczną 8 867 909,80zł (39,41% ogółu wydatków), na świadczenia rodzinne – 6 832 123,66zł (30,36% wydatków), na świadczenia wychowawcze – 6 799 966,15zł (30,22% ogółu wydatków), w tym:

- 4 626 351,09zł środki własne gminy, które stanowiły 20,56% ogółu wydatków,
- 17 873 648,52 zł to dotacje celowe, które stanowiły 79,44% ogółu wydatków GOPS.

Na kierunek i natężenie działań realizowanych przez GOPS mają wpływ potrzeby zgłaszane przez mieszkańców gminy. Od kilku lat bezrobocie w gminie i całym kraju znacząco zmalało i nie jest już czynnikiem determinującym problemy społeczne. W 2022 r. z pomocy społecznej skorzystało 404 rodzin, w których żyło 988 osób. Wśród głównych powodów udzielania pomocy była długotrwała choroba, niepełnosprawność oraz potrzeby ochrony macierzyństwa.

Rok 2022, tak jak i poprzedni, z uwagi na panującą w kraj pandemię oraz wybuch wojny na terytorium Ukrainy przyniósł duże zmiany w życiu społecznym. Pracownicy ww. jednostki kierują działania na aktywną i nowoczesną politykę społeczną wrażając nowe formy pracy z klientem, stawiają na wysoką jakość realizowanych usług oraz kapitał ludzi. W celu wzmocnienia tych działań sięgają po środki zewnętrzne. Realizowane są projekty, które podnoszą jakość usług:

1) „Usługi indywidualnego transportu Door-to-door oraz poprawa dostępności architektonicznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych”

Od stycznia 2022 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ławie realizuje usługę indywidualnego transportu dla mieszkańców Gminy Ława, z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności, w tym osób z niepełnosprawnością. Zadanie jest realizowane w ramach Osi Priorytetowej II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020. W ramach projektu grantowego pozyskano 437 560,00 zł. Zakupiono specjalistyczny pojazd (bus - 9 osobowy) marki Toyota oraz zatrudniono dwie osoby – kierowcę i asystenta/dyspozytora. Na dzień 31.12.2022 r. przewieziono 639 osób, przejechano 27 572 km. Realizacja projektu potrwa do 30.04.2023 r., po tym czasie zostanie zachowana trwałość zadania przez kolejnych 13 miesięcy.

2) Opieka wytchnieniowa edycja 2022

Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi. Opieka wytchnieniowa ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. W 2022 r. w ramach Programu wsparciem zostało objętych 11 osób (w tym 3 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności). Zatrudnionych zostało 11 opiekunów, którzy łącznie przepracowali 2 579 godzin usług. Całkowity koszt realizacji zadania wynosi 105 125,99 zł. Zadanie w 100 % finansowane ze środków zewnętrznych.

3) Opieka wytchnieniowa edycja 2023

W grudniu 2022 r. złożony został wniosek na dalszą realizację ww. programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. W ramach Programu planuje się objąć wsparciem 7 osób (w tym 2 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności). Planowany całkowity koszt realizacji zadania wynosi 67 858,56 zł. Zadanie w 100 % finansowane ze środków zewnętrznych.

4) Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej 2023

W grudniu 2022 r. złożony został wniosek na realizację w 2023 r. ww. zadania w ramach Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla

uczestników Programu: dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, albo orzeczenie traktowane na równi z wymienionymi, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573, z późn. zm.). W ramach Programu planuje się objąć wsparciem 12 osób (w tym 3 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności). Planowany całkowity koszt realizacji zadania wynosi 376 857,36 zł. Zadanie w 100 % finansowane ze środków zewnętrznych.

Od 2015 r. przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ławie funkcjonuje Klub Integracji Społecznej, który w 2018 r. otrzymał nową siedzibę w budynku po byłej szkole podstawowej w Ławicach. W ramach 3 etatów zatrudnionych było czterech pracowników tj.: koordynator, psycholog, fizjoterapeuta, pedagog. Całkowity koszt utrzymania KIS w 2022 r. wyniósł 247 407,02zł.

W okresie sprawozdawczym zrealizowano następujące działania:

1) Projekt „Z myślą o sobie”

realizowany na podstawie otwartego konkursu ofert pn. „Od wykluczenia do aktywizacji. Edycja 2022” ogłoszonego w ramach Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Od wykluczenia do aktywizacji. Program pomocy osobom wykluczonym społecznie i zawodowo na lata 2020 – 2022”. Celem tego Projektu było zwiększenie kompetencji społecznych, zawodowych i edukacyjnych 12 mieszkańców Gminy Ława oraz zwiększenie ich szansy na powrót na rynek pracy. Przyznana kwota dotacji to: 67.990,00 zł, z której wykorzystano 44.561,10 zł. Suma wszystkich kosztów realizacji zadania wyniosła: 52.581,10 zł, w tym wkład osobowy własny 8.020,00 zł.

2) Poradnictwo specjalistyczne:

a) Psycholog

– poradnictwo indywidualne - przeprowadził 150 konsultacji indywidualnych dla 69 osób. Udzielił także wsparcia interwencyjnego w miejscu zamieszkania osoby pokrzywdzonej.

- poradnictwo grupowe__- przeprowadził warsztaty dla uczniów szkół podstawowych na terenie Gminy Ława na temat integracji i współpracy w grupie oraz sposobów rozwiązywania konfliktów. Łączna ilość warsztatów - 3, dla 25 dzieci. Ponadto przeprowadził zajęcia dla mieszkańców Gminy Ława na temat metod radzenia sobie ze stresem oraz prawidłowej komunikacji w rodzinie. Odkonduło się także 1 zajęcie z uczestnikami Klubu Senior + z Nowej Wsi.
- udział w grupach roboczych dotyczących procedury „Niebieska Karta”.

b) Fizjoterapeuta

- poradnictwo indywidualne - przeprowadził łącznie 349 zabiegów (ćwiczenia, masaże) dla 59 osób, w tym dla 12 osób niepełnosprawnych
- poradnictwo grupowe – przeprowadził zajęcia manualne (decupage) dla mieszkańców Gminy Ława. Łączna ilość zajęć – 1, dla 5 osób, w tym dla 1 osoby niepełnosprawnej.

c) Pedagog

- poradnictwo grupowe – w ramach „Klubiku dla dzieci” przeprowadził zajęcia rozwijające zainteresowania, zajęcia manualne oraz gry i zabawy ruchowe. Odkonduło się 30 spotkań, w których udział wzięło 28 dzieci. Przeprowadził także 2 warsztaty dla 23 uczniów klasy I szkoły podstawowej w Rudzienicach mające na celu integrację klasy.
- poradnictwo indywidualne – 4 konsultacje indywidualne dla 1 dziecka potrzebującego wsparcia edukacyjnego.

3) Warsztaty manualne

Odkonduło się 23 spotkania, w których udział wzięło 93 osoby zamieszkałe na terenie Gminy Ława, w tym 14 osób niepełnosprawnych. Podczas tych zajęć uczestnicy zapoznali się z obsługą aplikacji „mObywatel” oraz metodą zdobniczą decoupage i quillingjak również tworzyli kule musujące do kąpieli, mydełka zapachowe, świece oraz lampiony. Wykonywali koszyki z wikliny papierowej oraz ozdoby ze sznurka – makramę, a także tworzyli ozdoby i kartki świąteczne. Uczestnicy zajęć, które odkonduwały się w siedzibie KIS korzystali z usługi door-to-door. Zajęcia z mieszkańcami Gminy Ława nie tylko odkonduły się w ławicach, ale również na świetlicy wiejskiej w Szymbarku.

W ramach współpracy z Placówką Wsparcia Dziennego Gminy Ława przeprowadzono zajęcia dla kobiet zamieszkałych na terenie Gminy Ława. Był to cykl 6 spotkań, w których udział wzięło 6 kobiet. Podczas zajęć uczestniczki tworzyły świeczki, mydełka, lampiony oraz ozdoby świąteczne.

Brali również udział w warsztatach z jogi i zdrowego odżywiania, gimnastyki słowiańskiej, zajęciach z samoobrony oraz z psychoterapeutą.

GOPS w Iławie realizuje również działania wspierające osoby starsze. Oprócz dwóch Klubów Seniora działających w Ławicach i w Lasecznie, zrzeszających łącznie 32 osoby, w 2022 r. kontynuował swoją działalność także Klub Senior+ w Nowej Wsi. W zajęciach uczestniczyło 20 osób w wieku powyżej 60 roku życia. Powyższe inicjatywy realizowane były ze środków własnych gminy za łączną kwotę 69 071,47zł.

W 2022 r. tut. Ośrodek kontynuował realizację Programu teleopieki, w ramach którego co miesiąc opłacał abonamenty telefoniczne 20 mieszkańcom naszej gminy w wieku senioralnym, którzy zostali wyposażeni w odpowiednio skonfigurowane aparaty telefoniczne wraz z zawieszka. Realizowany był także rządowy program „Opieka 75+”, w ramach którego wsparciem objęto 7 osób, które ukończyły 75 lat. Kontynuowany był również program „Koperta Życia”.

Ośrodek realizował także programy skierowane do rodzin i osób w wieku aktywność zawodowej m.in.:

- 1) **Gminny program „Wyprawka dla malucha”** – wręczono 43 rodzinom, 43 bony towarowe pn. „Wyprawka dla malucha”, na łączną kwotę 12 900 zł.
- 2) **Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym** – w ramach współpracy z Bankiem Żywności w Elblągu w 2022r. GOPS pozyskał 22 527 kg produktów spożywczych, które otrzymało 900 najuboższych mieszkańców gminy.
- 3) **Wieloletni rządowy program wspieranie finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu”** na lata 2019-2023 wynikającego z Uchwały Rady Ministrów Nr 140 z 15 października 2018 r. Programem objęto 622 osoby, w tym 250 uczniów w formie posiłku w szkole. Na realizację programu wydatkowano 450 000,00 zł, w tym 360 000,00 zł z dotacji.
- 4) **Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Iława na lata 2022-2024. W 2022 r. w ramach ww. programu zrealizowano niżej wymienione zadania:**
 - a) Wsparcie rodziny w formie asystenta rodziny – W roku sprawozdawczym GOPS zatrudniał (w ramach 2 etatów) 3 asystentów rodziny, którzy objęli wsparciem 32 rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi (86 dzieci w rodzinach). Łączny koszt związany z zatrudnieniem asystentów rodziny oraz zwrotu kosztów ich podróży służbowych wynosił 161 172,25 zł.
 - b) W sytuacjach wyjątkowych, po wyczerpaniu wszystkich dostępnych form pomocy rodzinie oraz z uwagi na dobro dzieci i konieczność zapewnienia im bezpieczeństwa i opieki – dzieci

umieszcza się w pieczy zastępczej. W 2022 r. Ośrodek opłacał pobyt 19 dzieci w pieczy zastępczej. Wydatki na ten cel wyniosły 152 138,91zł.

c) Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne:

Psychologiczne – poradnictwo grupowe – warsztaty dla uczniów w szkołach podstawowych na terenie gminy . Łącznie przeprowadzono 3 zajęcia grupowe dla 25 osób

-poradnictwo indywidualne – 150 konsultacji indywidualnych dla 69 osób

- udział w grupach roboczych dot. procedury „Niebieska Karta”

Pedagogiczne – poradnictwo indywidualne – 4 konsultacje dla 1 osoby

-poradnictwo grupowe - 30 spotkań dla 28 dzieci

Fizjoterapeutyczne – poradnictwo indywidualne – przeprowadzono 349 zabiegów dla 59 osób,

Poradnictwo grupowe – 1 spotkanie dla 5 osób.

5) **„Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Ława na lata 2021-2027”-**

29 stycznia 2021 r. Uchwałą r XXV/42?21 Rada Gminy Ława przyjęła „Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ława na lata 2021-2027”. W opracowanie strategii byli zaangażowani przedstawiciele różnych obszarów życia społecznego w gminie, w tym w szczególności z pomocy społecznej, oświaty, kultury oraz z organizacji pozarządowych.

W Strategii zawarte są planowane na przyszłość działania, które zmierzają do poprawy standardów jakości życia wszystkich mieszkańców Gminy.

6) **Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Ława na lata 2021-2025.** - w/w program został przyjęty do realizacji Uchwałą Rady

Gminy Ława Nr XXVII/258/21 w dniu 26 marca 2021 r. Wszystkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego Programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin doświadczających przemocy obojętnej, jak i ochronie rodzin nią zagrożonych. Bardzo ważne jest wzmocnienie kompleksowości i spójności systemu wsparcia opartego o aktywizację i rozwój zasobów lokalnych, w tym różnorodnych form profilaktyki oraz dostępu do specjalistów. Gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie tworzą wszystkie podmioty działające na terenie gminy i powiatu ławskiego, w obszarze usług społecznych tj.: pomoc społeczna, oświata i wychowanie, ochrona zdrowia i bezpieczeństwo publiczne. W skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie chodzą przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, GKRPA, policja, oświata, ochrona zdrowia organizacji pozarządowej oraz kuratorzy sądowi. W okresie

od 0101.2022 r. do 3.12.222 r. do Przewodniczącego ZI wpłynęło 31 formularzy „Niebieska Karta”, w tym 26 formularzy wszczynających procedurę, 5 formularzy dot. przypadku kolejnego zdarzenia. Odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego, powołano 26 grup roboczych, odbyło się 87 posiedzeń członków grup roboczych. Liczba osób objętych pomocą grup roboczych wyniosła 156 w tym kobiet 51, mężczyzn 48, dzieci 57. Liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych - 46, w w/w okresie zostało zakończonych 25 procedur „Niebieska Karta”. Osoby dotknięte przemocą w rodzinie mają możliwość skorzystania z różnych form pomocy: psychologicznej (45 porad), prawnej (12 porad), ochrony zdrowia (1 porada), pedagogicznej (10 porad), finansowej, rzeczowej, socjalnej (55 porad), zawodowego i rodzinnego (2 porady)

2. Placówka Wsparcia Dziennego

Placówka Wsparcia Dziennego Gminy Ława z siedzibą w Ławie działa od 01.07.2014 roku. Jest placówką opiekuńczą typu wsparcia dziennego, utworzoną na mocy Uchwały nr XL/389/2014 Rady Gminy Ława z dnia 28.03.2014 r.

Od 2015 r. do zadań PWD Gminy Ława należy realizacja Gminnego Programu Profilaktyki Alkoholowej oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego przez Radę Gminy. Gminny program jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań na terenie gminy Ława. Ma na celu tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do zapobiegania powstawaniu nowych problemów alkoholowych i narkomanii, uzależnień behawioralnych oraz zmniejszeniu tych, które aktualnie występują.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu; działalność wychowawczą i informacyjną;
- 2) ograniczanie dostępności do alkoholu; leczenie, rehabilitację i reintegrację (odzyskanie) osób uzależnionych od alkoholu;
- 3) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Podobne działania dotyczą przeciwdziałaniu uzależnieniom od narkotyków, oraz wszelkich uzależnień behawioralnych.

Źródła finansowania Placówki Wsparcia Dziennego Gminy Ława z siedzibą w Ławie w 2022 r.:

- środki otrzymane z budżetu Gminy – 156 088,00 zł,
- środki otrzymane z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii – 359 072, 94 zł.

Działania Placówki Wsparcia Dziennego Gminy Łława w roku 2022 w ramach realizacji Gminnego Programu Rozwiłzywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii oraz w ramach realizacji planów pracy PWD Gminy Łława:

- 1) funkcjonował **Punkt Konsultacyjny**, dzieki ktoremu była dostępnosc do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osob uzaleznionych i osob zagrozonych uzaleznieniem; W 2022 r. udzielono **67 porad** osobom majacym problem z uzaleznieniem od alkoholu, narkotykow oraz ich rodzinom,
- 2) dzialala takze **Gminna Komisja Rozwiłzywania Problemow Alkoholowych**, ktora odbyla 12 posiedzeń (wobec 11 osob wystapila z wnioskiem do Sadu Rejonowego w Łławie o zastosowanie leczenia odwykowego, 11 osob skierowano do bieglych w celu ustalenia stopnia uzaleznienia od alkoholu),
- 3) odbywaly sie przyklubowe zajecia piłkarskie dla dzieci i mlodzięzy w Wikielecu,
- 4) w dniach 13 oraz 20 wrzesnia na drogach gminnych odbyla sie kampania przeciw pijanym kierowcom pn. „Pięes? Nie jedź!“. Akcja rozpoczela sie od pogadanki Dzielnicowych z Komendy Powiatowej Policji w Łławie z uczniami ze szkół podstawowych w Gromotach oraz Rudzienicach. Policjanci wyjasniali dzieciom jak wazne jest to, by kierowca nie wsiadal za kierownice pod wplywem alkoholu, dzieki alkoogolom dzieci mogly przekonac sie co taki kierowca widzi. Uczniowie zostali takze poinstruowani co zrobic, kiedy podejrzewaja, ze auto prowadzone jest przez pijanego kierowce. Nastepnie policjanci, uczniowie oraz czlonkowie Gminnej Komisji Rozwiłzywania Problemow Alkoholowych wyszli na droge przy szkole. Dzielnicowi zatrzymywali nadjezdżajacych kierowcow, a uczniowie wręczali kierujacym ulotki dotyczace negatywnych skutkow prowadzenia samochodu pod wplywem alkoholu oraz jednorazowe alkometry, zapachy do auta z haslem kampanii. Kazdy zatrzymany kierowca musial obiecac dzieciom, ze nigdy nie wsiadzie za kierownice po spożyciu alkoholu. Celem kampanii bylo zwrócenie uwagi spoleczenstwa na problem dotyczacy osob wsiadajacych za kierownice po spożyciu alkoholu.
- 5) zorganizowano drugi ogólnogminny Konkurs Literacki „O Laur Wójta Gminy Łława” Klasy I-III mierzyly sie z tematem pn. „W mojej krainie fantazji”. Dzieci w swoich pracach przeniosly nas w swiat, w ktorym wszystko jest ze slodyczy, swiat mowiacych drzew. W pracach byly poruszane tematy przyjazni, lojalnosci i bliskości rodzinnej. Dla klas IV-VIII temat pracy brzmial „Bohaterowie tez placza”. Mlodzięz dostarczyła bardzo dojrzale, filozoficzne prace. Ukazywaly one jaką wartoscia jest przyjazn, rodzina, jak wazne sa marzenia w zyciu czlowieka. Bardzo wiele prac dotyczylo wojny na Ukrainie. Jury w skladzie Anna Balińska (|pisarka), Kamila Gurowska (kierownik Placówki Wsparcia Dziennego)|, Anna Kopaczewska (trenerka pisania, korektorka) wylonily laureatow. Laureaci otrzymali statuetki, nagrody rzeczowe oraz vouchery na konsultacje pisarskie.
- 6) -30 czerwca w Urzędzie Gminy zorganizowano Akcje Honorowego Krwiodawstwa. Plakat promujacy akcje zostal stworzony przez dzieci z placówki w Rudzienicach, ktore wygraly w konkursie plastycznym na stworzenie w/w plakatu. W nagrode dzieci otrzymaly udzial w warsztatach robotyki i programowania zrealizowanych przez RoboPlanet Łława Hubert Rólkiewicz.. W akcji Honorowego Krwiodawstwa wzily udzial 54 osoby. Udaló sie w ten sposob pozyskac 20 litrow tego drogocennego daru. Kazdy krwiodawca otrzymal prezent (gadżety gminne, voucher na sesje zdjeciowa, vouchery na masaże, do restauracji, do weterynarza oraz wiele innych prezentow),

- 7) działał Młodzieżowy Telefon Zaufania ,
- 8) sfinansowano warsztaty profilaktyczne rekomendowane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych „DEBATA” dla uczniów klas VII i VIII ze Szkoły Podstawowej Wikielcu i Lasecznie,
- 9) sfinansowano warsztaty profilaktyczne z zakresu uzależnienia od alkoholu i narkotyków dla uczniów oraz nauczycieli ze szkół w Lasecznie, Ząbrowie, Rudzienicach oraz Gromotach (zrealizowane przez firmę IMMUNIS Profilaktyka Uzależnień i Przemocy),
- 10) dofinansowano Zajęcia Letnie w Sołectwie Kałduny zorganizowane przez sołtys Kałdun Danielę Wysocką oraz Mózgowie zorganizowane przez sołtysa Mariana Szkamelskiego,
- 11) dofinansowano Dni Rodziny, które tradycyjnie odbyły się przy szkole w Gałdowie,
- 12) zakupiono Alkomat, który został przekazany w użytkowanie Dzielnicowym z gminy Ława.
- 13) dofinansowano warsztaty jogi dla uczestników Klubu Seniora w Gminie Ława (Ławice, Laseczno, Nowa Wieś),
- 14) zorganizowano pierwsze warsztaty dla kobiet z gminy Ława, podczas których mieszkańki gminy Ława miały możliwość stworzenia własnych mydełek, ozdób świątecznych, odbyć warsztaty zdrowego jedzenia, jogi, warsztaty z samoobrony, spotkać się z coachem i popracować nad swoimi mocnymi stronami, zapoznać się z gimnastyką słowiańską. Podczas warsztatów dostępni byli pedagodzy, psychologka oraz terapeutka ds. uzależnień,
- 15) zakupiono, dla gminnych szkół, filmy DVD („Mówię wam, nie warto”, „Zaplątani w sieć sexting”, „Zaplątani w sieć cyberbullying”, Zaplątani w sieć happy slaping”),
- 16) W Szkole Podstawowej w Wikielcu sfinansowano warsztaty z technik aktywnych metod nauki, wsparcia emocjonalnego dzieci i młodzieży (warsztat odpowiadający obecnym problemom dzieci i młodzieży, warsztaty dotyczące uzależnień behawioralnych (od nowych technologii, gier komputerowych, telefonu, Internetu),
- 17) sfinansowano warsztaty dla dzieci ze Szkoły Podstawowej w Gromotach- Złość dla Ci w kość (dwie klasy IV-VI), Bunt to grunt dla klasy 7 oraz Tomek i Czarny Kruk – bajkoterapia dotycząca nieradzenia sobie z emocjami, agresją- klasy 1-3 (trzy grupy),
- 18) dzieci z PWD odbyły warsztaty z elementami socjoterapii przeprowadzone przez JMC Gabinet Psychologiczno-Terapeutyczny (60 godzin).

W ramach Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa także Placówka Wsparcia Dziennego Gminy Ława z siedzibą w Ławie, która posiada osiem jednostek filialnych w: Gromotach, Rudzienicach, Franciszkowie, Wikielcu, Lasecznie, Ząbrowie, Gałdowie i Mątykach. PWD Gminy Ława funkcjonuje na podstawie zawartych w 2014 r. porozumień z dyrekcją wyżej wymienionych szkół podstawowych oraz porozumienia zawartego w 2019 r. z Sołectwem Mątyki. Porozumienia dotyczą ogólnych zasad funkcjonowania placówek PWD Gminy Ława i zasad korzystania z mienia w obiektach szkolnych oraz Sołectwa Mątyki.

Placówka Wsparcia Dziennego Gminy Ława z siedzibą w Ławie oraz jej filie czynne są zgodnie z harmonogramem pracy danej szkoły, z którą zawarto porozumienie – w zależności od tego, o której kończą zajęcia dzieci z poszczególnych grup i o której są odwożeni do domów. Na dzień 31.12.2022 r. w zajęciach uczestniczyło 220 wychowanków ze szkół podstawowych.

Kadrę PWD Gminy Ława stanowi:

- kierownik– Kamila Gurowska
- główna księgowa - Iwona Sadowska
- wychowawcy PWD -15 osób:

3. Organizacje pozarządowe

W Gminie są zarejestrowane następujące stowarzyszenia, fundacje, KGW:

Rejestrowe:

- 1) Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe,
- 2) Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Siemian ,
- 3) Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Ząbrowa,
- 4) Stowarzyszenie Przyjaciół Szałkowa „AGROTUR”,
- 5) Towarzystwo Ziemi Rudzienickiej,
- 6) Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Kulturalnego i Gospodarczego Franciszkowa,
- 7) Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Kulturalnego i Gospodarczego Ławic,
- 8) Stowarzyszenie Przyjaciół Frednowa,
- 9) Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Sołectwa Wola Kamieńska,
- 10) Stowarzyszenie na Rzecz Zagospodarowania i Rozwoju Stanowa,
- 11) Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Nowej Wsi,
- 12) Stowarzyszenie na Rzecz rozwoju Sołectwa Stradomno,
- 13) Stowarzyszenie na rzecz rozwoju Sołectwa Laseczno,
- 14) Stowarzyszenie Hodowców Zwierząt Gospodarskich Polskich Ras Pierwotnych "Krasula",
- 15) Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Makowa,
- 16) Stowarzyszenie Wspierania Wsi,
- 17) Stowarzyszenie Indyk Warmińsko-Mazurski,
- 18) Stowarzyszenie "Bractwo Rycerskie Prokuratoria Ławska",
- 19) Stowarzyszenie "Kobieta Aktywna",
- 20) Stowarzyszenie Projekt Kozianka,
- 21) Stowarzyszenie „Miłośnicy Krainy Tysiąca Jezior”.

Zwykłe:

- 1) Ochotnicza Straż Pożarna w Szymbarku,
- 2) Stowarzyszenie w „W kręgu” Franciszkowo,
- 3) Stowarzyszenie AUTO – CROSS Frednowy,
- 4) Klub Jeździecki G-RIDE TEAM Rudzienice,
- 5) Klub Sportowy Leśne TEAM Tynwałd,
- 6) Stowarzyszenie „Polskie Mleko „ Ławice.

Uczniowskie Kluby Sportowe :

- 1) Uczniowski Klub Sportowy OLIMPIJCZYK Franciszkowo,
- 2) Uczniowski Klub Sportowy START MILLENIUM Rudzienice.

Fundacje :

- 1) Fundacja Emila von Behringa Ławice ,
- 2) Fundacja Zamek Szymbark ,
- 3) Fundacja „ Jezioranka „ Nowa Wieś,
- 4) Fundacja Dziedzictwo Warmii i Mazur Starzykowo,
- 5) Fundacja Szymbark.

Koła Gospodyń Wiejskich:

- 1) Koło Gospodyń Wiejskich w Dziarnach,
- 2) Koło Gospodyń Wiejskich w Gałdowie,
- 3) Koło Gospodyń Wiejskich w Gromotach,
- 4) Koło Gospodyń Wiejskich w Gulbiu,
- 5) Koło Gospodyń Wiejskich w Ławicach,
- 6) Koło Gospodyń Wiejskich w Kałdunach,
- 7) Koło Gospodyń Wiejskich w Nowej Wsi,
- 8) Koło Gospodyń Wiejskich w Radomku,
- 9) Koło Gospodyń Wiejskich w Stradomnie,
- 10) Koło Gospodyń Wiejskich w Szałkowie,
- 11) Koło Gospodyń Wiejskich w Szymbarku ,
- 12) Koło Gospodyń Wiejskich w Tynwałdzie,
- 13) Koło Gospodyń Wiejskich w Ząbrowie.

Ochotnicze Straże Pożarne :

- 1) Ochotnicza Straż Pożarna we Franciszkowie,
- 2) Ochotnicza Straż Pożarna w Gałdowie,
- 3) Ochotnicza Straż Pożarna w Gromotach,
- 4) Ochotnicza Straż Pożarna w Lasecznie,
- 5) Ochotnicza Straż Pożarna w Ławicach,
- 6) Ochotnicza Straż Pożarna w Mątykach,
- 7) Ochotnicza Straż Pożarna w Rudzienicach,
- 8) Ochotnicza Straż Pożarna w Siemianach,
- 9) Ochotnicza Straż Pożarna w Starzykowie,
- 10) Ochotnicza Straż Pożarna w Stradomnie,
- 11) Ochotnicza Straż Pożarna w Tynwałdzie,
- 12) Ochotnicza Straż Pożarna w Wikielcu,
- 13) Ochotnicza Straż Pożarna w Ząbrowie.

Władze Gminy widzą w organizacjach pozarządowych ważnego partnera w realizacji swoich zadań ustawowych, w tym między innymi różnych Programów Rozwojowych. Budowa partnerskich relacji z tymi organizacjami stanowi ważną zasadę polityki lokalnej samorządu i jest – jak się wydaje - podstawowym elementem budowy społeczeństwa obywatelskiego w Gminie Iława.

Organizacje prowadzą bardzo różnorodną działalność, przyczyniają się do rozwoju aktywności mieszkańców wsi, zaspokajają ich potrzeby kulturalne, sportowe i społeczne w różnych dziedzinach. Są jednocześnie inicjatorami i pomysłodawcami wielu bardzo ciekawych przedsięwzięć.

Do najaktywniejszych należą między innymi:

- 1) Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Sołectwa Wola Kamieńska,
- 2) Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe,
- 3) Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Ząbrowa,
- 4) Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Sołectwa Laseczno,
- 5) Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Nowej Wsi,
- 6) Towarzystwo Ziemi Rudzienickiej,
- 7) Fundacja im. Emila von Behringa z Ławic.

W celu określenia jasnych i przejrzystych zasad współpracy z organizacjami pozarządowymi podjęto następujące działania:

- 1) corocznie, przy udziale przedstawicieli organizacji, jest opracowywany i uchwalany Roczny Programy Współpracy Gminy Iława z Organizacjami Pozarządowymi,

- 2) został powołany Pełnomocnik Wójta ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi,
- 3) w oparciu o propozycje organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Ława, określone są w Programie Współpracy na dany rok kalendarzowy konkretne kierunki działań, a w budżecie Gminy zabezpieczone są środki finansowe na ich realizację. Wójt Gminy natomiast ogłasza konkursy ofert na realizację publicznych zadań gminy przez organizacje pozarządowe.

Zgodnie z kierunkami działań przyjętymi do realizacji w Programie Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi na 2022 rok Wójt Gminy Ława ogłosił na 28 konkursy ofert w celu realizacji zadań w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. 28 konkursów zakończyło się podpisaniem umów z organizacjami pozarządowymi na realizację zadań publicznych. Kwota wszystkich dotacji wyniosła 768 500 zł. Na jeden konkurs nie wpłynęła żadna oferta.

W 2022 r. realizowano następujące konkursy:

- 1) W zakresie: działalności na rzecz organizacji pozarządowych:
 - wsparcie organizacji pozarządowych w realizacji działań o charakterze dobra wspólnego „Działaj Lokalnie”.
- 2) W zakresie wypoczynku dzieci i młodzieży:
 - organizacja rajdu dla harcerzy i miłośników turystyki – rajd w Ząbrowie.
- 3) W zakresie: działalności na rzecz rozwoju kultury fizycznej, sportu i rekreacji:
 - organizowanie rozgrywek piłki nożnej, siatkowej, koszykowej, zawodów lekkoatletycznych, turniejów: tenisa stołowego oraz masowych imprez rekreacyjno-sportowych na terenie Gminy Ława oraz udział w imprezach wojewódzkich, rejonowych, krajowych LZS.
 - upowszechnienie tańca towarzyskiego – organizacja pokazów w szkołach,
 - organizacja turnieju piłki siatkowej plażowej wraz z piknikiem rodzinnym.
- 4) W zakresie: ochrony i promocji zdrowia:
 - ochrona i promocja zdrowia. Profilaktyka chorób nowotworowych.
- 5) W zakresie: działania na rzecz osób niepełnosprawnych:
 - Rehabilitacja społeczna i zawodowa mieszkańców Gminy. Dienne Centrum Aktywności,
 - zorganizowanie imprezy kulturalno- rekreacyjnej.
- 6) W zakresie: ratownictwa i ochrony ludności:
 - zapewnienie bezpiecznego wypoczynku na jeziorze Jeziorak mieszkańcom Gminy Ława oraz turystom,
 - zwiększenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców i turystów korzystających z akwenów wodnych poprzez akcję profilaktyczną z zakresu samoratownictwa oraz zakupu sprzętu do ratownictwa wodnego,
 - organizacja zawodów sportowo – pożarniczych młodzieżowych drużyn pożarniczych OSP,

- organizacja zawodów sportowo – pożarniczych drużyn pożarniczych OSP,
- organizacja gminnych obchodów dnia strażaka,
- zwiększenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców i turystów korzystających z akwenów wodnych poprzez zorganizowanie akcji edukacyjnej dot. bezpiecznego wypoczynku nad wodą oraz zakupu sprzętu do ratownictwa wodnego,
- przygotowanie jednostek OSP do działań ratowniczych – zapewnienie gotowości bojowej jednostkom ochrony przeciwpożarowej nie włączonym do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gasniczego na terenie Gminy Łława.

7) W zakresie działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym:

- spotkanie integracyjne emerytów,
- prezentacje kulturalne,
- śladami miejsc pamięci narodowej – wycieczka patriotyczna śladami historii do Warszawy.

8) W zakresie: kultura ,sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego:

- organizacja jarmarku ludowego,
- warsztaty tworzenia ozdób bożonarodzeniowych,
- warsztaty artystyczne,
- warsztaty artystyczne „ Chwila z witrażem”.

9) W zakresie: działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych:

a) działania na rzecz integracji mieszkańców środowiska lokalnego (5 zadań).

- piknik rodzinny „ Laseczniada” ,
- festyn Behringowski,
- organizacja festynu - Frednowy,
- organizacja dożynek sołeckich,
- piknik rodzinny „Ząbrowiada.”

W 2022 roku sfinansowano następujące zadania:

- 1) zadanie pod nazwą: Wsparcie organizacji pozarządowych w realizacji działań o charakterze dobra wspólnego „Działaj Lokalnie” - wybrano ofertę złożoną przez : „Przystań „ ul. Chełmińska 1 14-200 Łława, na które przyznano dofinansowanie w wysokości : 4 000 zł,
- 2) zadanie pod nazwą: „ Organizacja rajdu dla harcerzy i miłośników turystyki rajd w Ząbrowie” - dotację otrzymała ZHP Chorągiew Warmińsko – Mazurska Hufiec Łława w kwocie: 3 000 zł.,
- 3) zadanie pod nazwą: Organizowanie rozgrywek piłki nożnej, siatkowej, koszykowej, zawodów lekkoatletycznych, turniejów: tenisa stołowego oraz masowych imprez rekreacyjno-sportowych na terenie Gminy Łława oraz udział w imprezach wojewódzkich, rejonowych, krajowych LZS - wybrano ofertę złożoną przez: Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe ul. Andersa 2 A 14-200 Łława, na które przyznano dofinansowanie w wysokości: 54 000 zł.,
- 4) zadanie pod nazwą: Działalność na rzecz rozwoju kultury fizycznej i sportu. „Popularyzacja towarzyskiego tańca sportowego – organizacja pokazów w szkołach” - wybrano ofertę złożoną przez : „Gracja” Uczniowski Klub Sportowy ul.Kościuszki 23 A 14- 200 Łława, na które przyznano dofinansowanie w wysokości: 7 000 zł.,

- 5) zadanie pod nazwą: „Organizacja turnieju piłki siatkowej plażowej wraz z piknikiem rodzinnym” - wybrano ofertę złożoną przez: stowarzyszenie „ Stanowiaki” Stanowo 16 A , 14- 200 Iława , na które przyznano dofinansowanie w wysokości: 1 500 zł.,
- 6) zadanie pod nazwą: Ochrona i promocja zdrowia: „Profilaktyka chorób nowotworowych ” - dotację otrzymało: Iławskie Stowarzyszenie „ Amazonki” ul. Chełmińska nr 1, 14-200 Iława w kwocie 3000 zł.
- 7) zadanie pod nazwą: Działania na rzecz osób niepełnosprawnych. „Dzienne Centrum Aktywności” - wybrano ofertę złożoną przez: Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Iławie, na które przyznano dofinansowanie w wysokości: 16 000 zł.,
- 8) zadanie pod nazwą: Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych: „Zorganizowanie imprezy kulturalno- rekreacyjnej” - dotację otrzymał: Polski Związek Niewidomych Okręg Warmińsko – Mazurski Koło w Iławie ul. Wiejska 2 D w kwocie: 1 000 zł.,
- 9) zadanie pod nazwą: „Zapewnienie bezpiecznego wypoczynku na jeziorze Jeziorak mieszkańcom Gminy Iława oraz turystom” - wybrano ofertę złożoną przez: Miejsko – Powiatowe Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Iławie, na które przyznano dofinansowanie w wysokości : 15 000 zł.,
- 10) zadanie pod nazwą: „Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców i turystów korzystających z akwenów wodnych poprzez akcję profilaktyczną z zakresu samoratownictwa oraz zakupu sprzętu do ratownictwa wodnego” - wybrano ofertę złożoną przez: Stowarzyszenie Wspierania Ratownictwa Wodnego ul. Wańkowicza 7, 14-200 Iława , na które przyznano dofinansowanie w wysokości : 1 000 zł.,
- 11) zadanie pod nazwą: „Organizacja zawodów sportowo – pożarniczych młodzieżowych drużyn pożarniczych OSP” - wybrano ofertę złożoną przez: Ochotniczą Straż Pożarną w Mątykach, na które przyznano dofinansowanie w wysokości : 2 500 zł.,
- 12) zadanie pod nazwą: Ratownictwo i ochrona ludności „Organizacja zawodów sportowo – pożarniczych drużyn pożarniczych OSP” - wybrano ofertę złożoną przez: Ochotniczą Straż Pożarną we Franciszkowie, na które przyznano dofinansowanie w wysokości : 4 000 zł.,
- 13) zadanie pod nazwą: Ratownictwo i ochrona ludności „Organizacja Gminnych Obchodów Dnia Strażaka” - wybrano ofertę złożoną przez: Ochotniczą Straż Pożarną w Stradomnie, na które przyznano dofinansowanie w wysokości : 2 000 zł.,
- 14) zadanie pod nazwą: Zadania z zakresu ratownictwa i ochrony ludności „Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców i turystów korzystających z akwenów wodnych poprzez zorganizowanie akcji edukacyjnej dot. bezpieczeństwa wypoczynku nad wodą oraz zakupu sprzętu” - wybrano ofertę złożoną przez: Stowarzyszenie Wspierania Ratownictwa Wodnego ul Wańkowicza 7 14-200 Iława, na które przyznano dofinansowanie w wysokości : 2 000 zł.,
- 15) zadanie pod nazwą: Ratownictwo i ochrona ludności „Przygotowanie jednostek OSP do działań ratowniczych – zapewnienie gotowości bojowej jednostkom ochrony przeciwpożarowej nie włączonym do Krajowego systemu Ratowniczo – Gaśniczego na terenie gminy Iława ” - wybrano ofertę złożoną przez: Ochotnicza Straż Pożarną w Starzykowie, na które przyznano dofinansowanie w wysokości : 142 000 zł.,
- 16) zadanie pod nazwą: Ratownictwo i ochrona ludności „Przygotowanie jednostek OSP do działań ratowniczych – zapewnienie gotowości bojowej jednostkom ochrony przeciwpożarowej nie włączonym do Krajowego systemu Ratowniczo – Gaśniczego na terenie gminy Iława ” - wybrano ofertę złożoną przez: Ochotnicza Straż Pożarną w Gromotach, na które przyznano dofinansowanie w wysokości : 480 000 zł.,

- 17) zadanie pod nazwą: „Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym. Spotkanie integracyjne emerytów ” - wybrano ofertę złożoną przez Oddział Rejonowy Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów ul. Jagiellończyka 3, 14-200 Ława, na które przyznano dofinansowanie w wysokości 1 000 zł.,
- 18) zadanie pod nazwą: Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym „Prezentacje kulturalne” - wybrano ofertę złożoną przez Stowarzyszenie Uniwersytet III Wieku ul. Kościuszki 23 A, 14-200 Ława, na które przyznano dofinansowanie w wysokości 1 500 zł.,
- 19) zadanie pod nazwą: Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym. „Śladami miejsc pamięci narodowej – wycieczka patrytyczna ” - wybrano ofertę złożoną przez: Polskie Dzieci Wojny ul. Wiejska 2 D,14-200 Ława, na które przyznano dofinansowanie w wysokości 2 000 zł.,
- 20) zadanie pod nazwą: „Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego. Organizacja jarmarku ludowego” - wybrano ofertę złożoną przez: Towarzystwo Ziemi Rudzienickiej ul. Kwiatowa 2, 14-204 Rudzienice, na które przyznano dofinansowanie w wysokości: 3 000 zł.,
- 21) zadanie pod nazwą: Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego. „Warsztaty tworzenia ozdób bożonarodzinowych” - wybrano ofertę złożoną przez Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Nowej Wsi, na które przyznano dofinansowanie w wysokości: 2 000 zł.,
- 22) zadanie pod nazwą: „Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego. Warsztaty artystyczne” - wybrano ofertę złożoną przez Stowarzyszenie Kozianka, na które przyznano dofinansowanie w wysokości: 2 000 zł.,
- 23) zadanie pod nazwą: „Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego. Warsztaty artystyczne. Chwila z witrażem ” - wybrano ofertę złożoną przez Stowarzyszenie IzaR ul. Plażowa 2 14-200 Ława, na które przyznano dofinansowanie w wysokości: 2 500 zł.

W celu realizacji 5 zadań z zakresu działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych dotację otrzymały:

- 1) Piknik rodzinny Lasecniada – Stowarzyszenie na rzecz rozwoju sołectwa Lasecno, na które przyznano dofinansowanie w wysokości: 4 000 zł.,
- 2) Festyn Behringowski – Fundacja Emila von Behringa, Ławice 14-200 Ława, na które przyznano dofinansowanie w wysokości: 2 000 zł.,
- 3) Organizacja festynu – Stowarzyszenie przyjaciół Frednowa, Frednowy 45 14-200 Ława,, na które przyznano dofinansowanie w wysokości: 2 500 zł.,
- 4) Festyn dobrych sąsiadów - Stowarzyszenie na rzecz rozwoju sołectwa Wola Kamieńska”, na które przyznano dofinansowanie w wysokości : 4 000 zł.,
- 5) Piknik rodzinny „Ząbrowiada 2022” - Stowarzyszenie na rzecz rozwoju Ząbrowa ul Szkolna 1 14-200 Ława, na które przyznano dofinansowanie w wysokości : 4 000 zł.

Propozycje realizacji zadań w trybie uproszczonym w roku 2022 nie wpłynęły.

4. Działalność Ochotniczych Straży Pożarnych

Na terenie Gminy Ława działa 13 jednostek OSP. Do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego włączone są jednostki OSP Ławice i OSP Ząbrowo. Wszystkie OSP wyposażone są w 15 samochodów w tym 6 lekkich i 9 samochodów średnich. Dodatkowo jednostka OSP Siemiany wyposażona jest w łódź śrubową płaskodenną.

Jednostki zrzeszają łącznie 591 druhow. Na tą liczbę składa się 543 członków zwyczajnych czynnych (434 mężczyzn, 114 kobiet), 54 członków honorowych i 13 członków wspierających.

Ponadto na terenie gminy istnieje 11 drużyn MDP (3 drużyn dziewcząt i 8 drużyn chłopców) zrzeszając 142 członków (w tym 67 dziewcząt i 75 chłopców).

W 2022 r. jednostki z terenu Gminy Ława uczestniczyły w 374 zdarzeniach tj. 83 pożary, 209 miejscowe zagrożenia oraz 22 alarmów fałszywych.

W 2022r. udało się przeprowadzić eliminacje miejsko-gminne Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom”, turniej plastyczny oraz uroczystości związane z obchodami Dnia Strażaka jak również coroczne zawody sportowo-pożarnicze dla MDP i OSP).

Dla potrzeb i bardziej profesjonalnego wyposażenia jednostek w ubiegłym roku zakupiono ze środków finansowych Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, KSRG, Urzędu Gminy Ława) :

- 1) średni samochód ratowniczo-gasniczy (OSP Gromoty),
- 2) lekki samochód ratowniczo-gaśniczy (OSP Starzykowo),,
- 3) ubranie specjalne,
- 4) hełmy strażackie,
- 5) tor dla młodzieżowych drużyn pożarniczych,
- 6) aparaty powietrzne,

oraz wiele drobniejszego sprzętu służącego do niesienia pomocy mieszkańcom Gminy Ława.

X. Rada Gminy, jednostki pomocnicze.

Rada Gminy Ława w omawianym okresie odbyła 15 posiedzeń (11 sesji zwyczajnych, 4 sesje nadzwyczajne) zgodnie z uchwalonym planem pracy na rok 2022. Sesje odbywały się głównie w formie posiedzeń stacjonarnych. Frekwencja radnych na Sesjach wyniosła 89,33 %.

1. Rada podjęła 109 uchwał, w tym między innymi w sprawach:

- 1) wyrażenia zgody na udzielenie dotacji z budżetu Gminy Ława niepublicznym przedszkolom prowadzonym na terenie Gminy Ława w wysokości równej 100% PKD;
- 2) przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Ława w 2022 r.”;
- 3) uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ława w obrębie geodezyjnym Kamień Duży, Kamień Mały, Wola Kamieńska, Rudzienice;
- 4) uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w części obrębu Tynwałd;

- 5) uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Łława w obrębie geodezyjnym Kamień Duży, Szalkowo, Wola Kamieńska, Łłanoch;
- 6) ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego za udział strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach;
- 7) uchwalenia dokumentu pn.: „Aktualizacja projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Łława na lata 2021-2035”;
- 8) wystąpienia z wnioskiem do MSWiA za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego o zmianę rodzaju miejscowości w wykazie urzędowych nazw miejscowości i ich części na terenie Gminy Łława;
- 9) uchylenia uchwały o współpracy partnerskiej z Okręgiem Miejskim Sovetsk Obwodu Kaliningradzkiego Federacji Rosyjskiej;
- 10) zmiany granic administracyjnych miejscowości i sołectwa Starzykowo oraz miejscowości i sołectwa Szymbark;
- 11) przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025;
- 12) przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodzin w Gminie Łława na lata 2022-2024;
- 13) nadania tytułu: „Honorowy Obywatel Gminy Łława” oraz tytułu: „Zasłużony dla Gminy Łława”;
- 14) określenia stawek podatku od nieruchomości;
- 15) określenia wysokości stawek podatków od środków transportowych;
- 16) przyjęcia „Programu Współpracy Gminy Łława z organizacjami pozarządowymi na rok 2023”;
- 17) ustalenia dopłaty do ceny taryfowej z tytułu odprowadzania ścieków;
- 18) uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łława na lata 2023-2032 i budżetu Gminy Łława na rok 2023.

2. Rada zapoznała się z informacjami dotyczącymi:

- 1) działalności Placówki Wsparcia Dziennego Gminy Łława za 2021 r.;
- 2) wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Gminę Łława;
- 3) funkcjonowania służby zdrowia na terenie gminy Łława;
- 4) funkcjonowania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łławie;
- 5) stanu sanitarnego - Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego;
- 6) stanu bezpieczeństwa publicznego – Komendanta Powiatowego Policji;
- 7) stanu ochrony przeciwpożarowej – Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej;
- 8) realizacji Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w roku 2021;
- 9) działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Łławie;
- 10) oceny zasobów pomocy społecznej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łławie za rok 2021;

- 11) realizacji Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Ława na lata 2016-2030 za rok 2021;
- 12) raportu o stanie gminy;
- 13) wykonania budżetu Gminy Ława za 2021 rok;
- 14) sytuacji w rolnictwie – Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego i Biura Powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;
- 15) funkcjonowania urzędzeń i sieci zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków;
- 16) przebiegu wykonania budżetu Gminy Ława za I półrocze 2022 r., informacja o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej za I półrocze 2022 r. oraz informacją o przebiegu wykonania planu finansowego samorządowych instytucji kultury za I półrocze 2022 r.;
- 17) realizacji zadań oświatowych za rok szkolny 2021/22 oraz przygotowaniach do nowego roku 2022/23;
- 18) monitoringu Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie za 2021 rok;
- 19) złożonych oświadczeń majątkowych;
- 20) wydanych decyzji dotyczących opłat planistycznych za 2022 rok;

3. Rada Gminy wyraziła swoje stanowisko:

- 1) wobec agresji sił zbrojnych Federacji Rosyjskiej na suwerenną Ukrainę.

4. Rada Gminy Ława liczyła 15 radnych którzy pracowali w 4 stałych komisjach:

- 1) Komisji Rewizyjnej,
- 2) Komisji Oświaty, Kultury, Opieki Zdrowotnej i Spraw Społecznych,
- 3) Komisji Budżetu, Rozwoju Gospodarczego i Rolnictwa,
- 4) Komisji Skarg, Wniosków i Petycji.

5. W 2022 roku Gmina Ława należała do następujących związków i stowarzyszeń:

- 1) Związek Gmin „Jeziorak”,
- 2) Związek Gmin i Powiatów Kanału Elbląskiego i Pojezierza Ławskiego,
- 3) Związek Gmin Regionu Ostródzko-Ławskiego „Czyste Środowisko”,
- 4) Związek Gmin Warmińsko-Mazurskich,
- 5) Stowarzyszenie „Szesnastka”,
- 6) Stowarzyszenie Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania,
- 7) Stowarzyszenie Gmin Rzeczypospolitej Polskiej Euroregion Bałtyk,
- 8) Stowarzyszenie ogólnopolskie, działające pod nazwą „Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej”.

6. Jednostki pomocnicze.

W Gminie Ława funkcjonuje 27 jednostek pomocniczych (sołectw):

L. p.	Nazwa sołectwa
1.	Dół
2.	Dziarny
3.	Franciszkowo
4.	Frednowy
5.	Gałdowo
6.	Gromoty
7.	Gardzień
8.	Gulb
9.	Skarszewo
10.	Kałduny
11.	Karaś
12.	Laseczno
13.	Ławice
14.	Mątyki
15.	Móźgowo
16.	Nowa Wieś
17.	Radomek
18.	Rudzienice
19.	Siemiany
20.	Starzykowo
21.	Stradomno
22.	Szałkowo
23.	Szybark
24.	Tynwałd
25.	Wikielec
26.	Wola Kamieńska
27.	Ząbrowo

XI. Współpraca z innymi gminami, osiągnięcia.

1. Współpraca z innymi gminami.

W 2022 r. Gmina Łława współpracowała z gminami partnerskimi w kraju i zagranicą. W kraju były to: Gmina Mysłakowice oraz Gmina Istebna, za granicą: Gmina Pagegiai na Litwie, Gmina Arona na Łotwie, oraz Gmina Kose z Estonii. Ze względu na bestialską napaść armii Federacji Rosyjskiej na suwerenną Ukrainę, w dniu 3.03.2022 r. rozwiązano umowę o współpracy partnerskiej miastem Sovetsk z Obwodu Kaliningradzkiego. Współpraca z gminami partnerskimi dotyczyła szeregu dziedzin, jednak najintensywniej rozwija się na polu kultury, turystyki i edukacji. Od wielu lat zespoły muzyczne z gmin partnerskich i Łławy, przynajmniej raz w roku, uczestniczą we wspólnych przedsięwzięciach kulturalnych, organizowanych w ramach gminnych imprez promocyjnych. Dodatkowo samorządy wspólnie organizują wypoczynek letni dzieci i młodzieży. W 2022 r. ze względu na stan po pandemii SARS COV - 2 nie zorganizowano wymiany kolonijnej pomiędzy Gminą Łława i Gminą Istebna. Natomiast nastąpiła wzajemna wymiana grup samorządowych: delegacja z Gminy Łława gościła w Istebnej w miesiącu lutym, a podczas Festiwalu w Siemianach w lipcu 2022 r. gościliśmy delegację z Istebnej. Radni Gminy Łława mieli okazję podzielić się swoim doświadczeniem samorządowym z zaprzyjaźnionymi radnymi z Istebnej. Omówiono również plan dalszej współpracy po zakończeniu pandemii.

Wzorem lat ubiegłych, również w 2022 r., szczególnie w okresie letnim, delegacje zagranicznych gmin partnerskich r. były zapraszane na najważniejsze wydarzenia promocyjne. Podczas Gminnego Święta Rolniczego w Gulbiu (tradycyjnych dożynek) gościliśmy delegację z gminy partnerskiej Pagegiai z Litwy. Pobyt delegacji został sfinansowany ze środków Marszałka Województwa Warmińsko – Mazurskiego w ramach projektu pn. „Piękno i tradycja dożynek w Gminie Łława i Gminie Pagegiai na Litwie. Artyści z Litwy uświetnili koncertem obchody dożynek. Odbyły się również wspólne warsztaty muzyczne i taneczne zakończone konferencją w Karczmie Łabędź w Nowej Wsi. Dodatkowo goście brali udział w wyjeździe studyjnym do Regionalnego Muzeum w Elblągu. Podkreślono dalszą chęć współpracy, szczególnie w zakresie projektów międzynarodowych.

2. Udział w rankingach, konkursach w 2022 r.

W ubiegłym roku Gmina Łława brała udział w wielu wydarzeniach, konkursach, rankingach odnosząc wiele sukcesów na arenie wojewódzkiej i ogólnopolskiej. Do najważniejszych sukcesów należą:

- 1) Nominacja w kategorii Piłkarski Samorząd Roku 2022 w ubiegłorocznej edycji Piłkarskiej Gali WMZPN,
- 2) VIP Samorządu - Wójt Krzysztof Harmaciński otrzymał prestiżową statuetkę Magazynu VIP w kategorii „**Samorządowiec roku 2022**”,
- 3) Samorządowy Lider Edukacji – „**Samorządowy Lider Edukacji**” za 2022 rok, **certyfikat oraz wyróżnienie nadzwyczajne „Primus” oraz Medal „Samorządowiec Społecznie Zaangażowany”** dla Wójta Gminy Łława.

- 4) Certyfikat „Wzorowa Gmina” w kategorii Lider Rozwoju dla Gminy Ława.
- 5) Laury „Najlepszym z Najlepszych”. Wyróżnienie w kategorii „Osobowość” dla Wójta Gminy Ława **Krzysztofa Harmacińskiego**.
- 6) Perły Samorządu – I miejsce dla gminy w kategorii Gminy Wiejskie, I miejsce **dla Wójta Gminy Ława Krzysztofa Harmacińskiego** w kategorii Włodarz oraz w kategorii Gminy Wiejskie – Perły X-lecia.